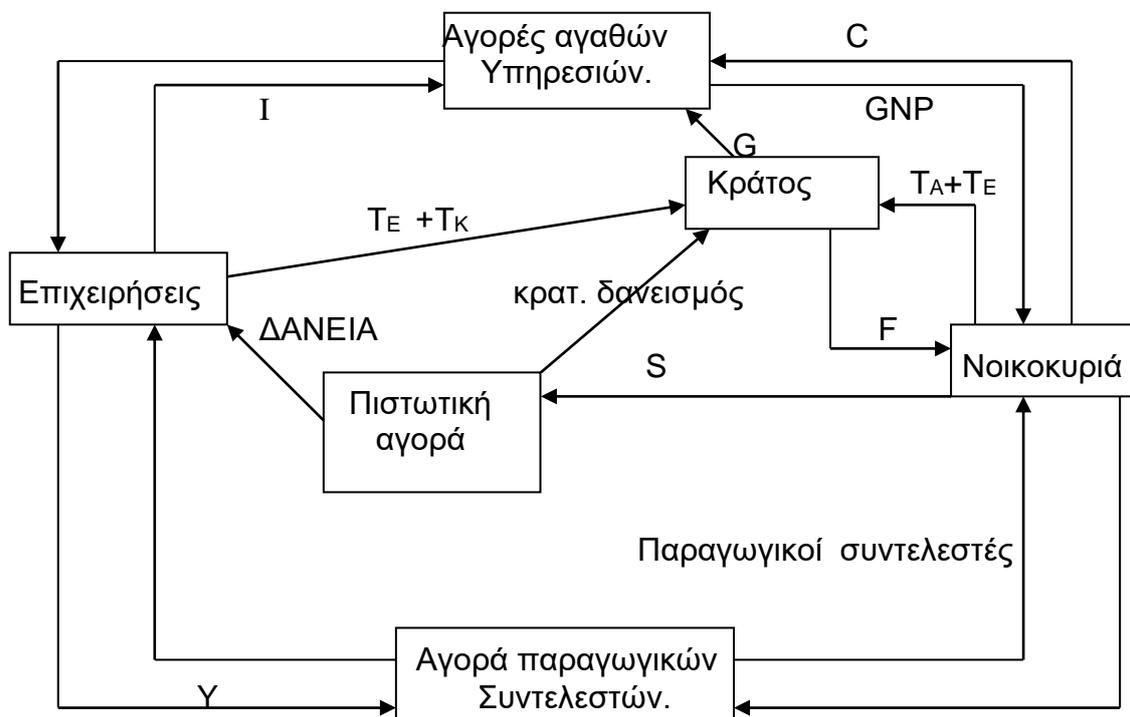

ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Οικονομικό κύκλωμα:

GNP: Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν είναι η αξία των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μία χώρα κατά την διάρκεια ενός έτους. Η παραγωγή που δεν είναι στο GNP είναι η παραγωγή για ιδιοκατανάλωση και οποιαδήποτε παράνομη παραγωγή (παραοικονομία).

C: κατανάλωση.

Είδη κατανάλωσης:

1. διαρκή αγαθά π.χ. έπιπλα.
2. μη διαρκή αγαθά π.χ. τρόφιμα.
3. υπηρεσίες.

Παραγωγικοί συντελεστές

Y: εθνικό εισόδημα: η ροή από τις επιχειρήσεις στα νοικοκυριά που αντιπροσωπεύει την αμοιβή των παραγωγικών συντελεστών.

Y = μισθοί + ενοίκια + κέρδη + τόκοι.

Πιστωτική αγορά: Τράπεζες

S: αποταμίευση.

I: επένδυση.

1. πάγιο: νέο κεφάλαιο (μηχανήματα, εργοστάσια, εξοπλισμός).
2. κατοικία.
3. Μη Σχεδιαζόμενη Επένδυση (Μ.Σ.Ε.) (μεταβολές αποθεμάτων).

T_K : φορολογία κερδών.

T_A : φορολογία άμεση ή προσωπική ή εισοδήματος.

T_E : φορολογία έμμεση.

G: κρατικές δαπάνες.

F: μεταβιβαστικές πληρωμές.

Το κράτος εισπράττει: $T_K + T_A + T_E$.

Το κράτος πληρώνει: $G + F$.

Αν $T_k + T_a + T_e - G - F > 0$ υπάρχει πλεόνασμα στον προϋπολογισμό.

Αν $T_k + T_a + T_e - G - F < 0$ υπάρχει έλλειμμα στον προϋπολογισμό.

Αν υπάρχει κρατικό έλλειμμα το κράτος δανείζεται (κρατικός δανεισμός)

Αν υπάρχει κρατικό πλεόνασμα το κράτος αποταμιεύει.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ

Η συνολική προσφορά είναι το GNP.

Η συνολική ζήτηση περιλαμβάνει $C + I + G$

Η ισότητα συνολικής προσφοράς συνολικής ζήτησης (Σ.Π. = Σ.Ζ.) ισχύει όταν υπάρχει μακροοικονομική ισορροπία.

Γενικά ισχύει η σχέση: $\Sigma.Π. = \Sigma.Ζ + Μ.Σ.Ε.$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

	ΣΠ	ΣΖ
Μήλα	30	25
Βιβλία	30	30
Μηχανήματα	40	35
Σύνολο	100	90

Τα μήλα και τα βιβλία είναι το C (κατανάλωση) και τα μηχανήματα το I (επένδυση).

$\Sigma Π = \Sigma Ζ + ΜΣΕ \Rightarrow 100 = 90 + ΜΣΕ \Rightarrow ΜΣΕ = 10$. Άρα για να ισχύει $\Sigma Π = \Sigma Ζ$ πρέπει να μειωθεί η συνολική προσφορά.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ (κλειστή οικονομία)

1. $GNP = C + I + G$ (ή $\Sigma.Π. = \Sigma.Ζ.$).
2. $NNP = GNP - D$
3. $Y = NNP - T_e$
4. $Y = \text{μισθοί} + \text{ενοίκια} + \text{κέρδη} + \text{τόκοι}$.
5. $Y_p = Y - T_k - \text{αδιανέμητα κέρδη} + F$
6. $Y_D = Y - T_a$
7. $Y_D = C + S$

NNP: καθαρό εθνικό προϊόν.

Y_p : προσωπικό εισόδημα.

Y_D : διαθέσιμο εισόδημα.

D: αποσβέσεις.

Το εγχώριο εισόδημα είναι οτιδήποτε παράγεται εντός της χώρας είτε από Έλληνες είτε από ξένους.

Το εθνικό εισόδημα είναι οτιδήποτε παράγεται από τους εθνικούς συντελεστές είτε στην χώρα είτε στο εσωτερικό. Στο εθνικό εισόδημα δεν περιλαμβάνονται οι μετανάστες αλλά μόνο οι προσωρινοί.

Εθνικό εισόδημα = εγχώριο – παραγωγή Ελλήνων στο εξωτερικό – παραγωγή ξένων στην Ελλάδα.

Πραγματικό εισόδημα = ονομαστικό εισόδημα / p

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

1. Να βρεθούν τα πραγματικά εισοδήματα των ετών 1990, 1991, 1992, 1993 από τον παρακάτω πίνακα.

Έτη	Ονομ. Υ	P	Πργ. Υ
1990	2000	1	;
1991	3000	1,25	;
1992	4500	1,50	;
1993	4000	1,125	;

ΛΥΣΗ:

Έτη	Ονομ. Υ	P	Πργ. Υ
1990	2000	1	2000
1991	3000	1,25	2400
1992	4500	1,50	3000
1993	4000	1,125	3451

Πργ Υ₉₀ = ονομ./ P = 2000/1 = 2000

Όμοια και για τις άλλες χρονιές.

P_{92,91} = 1,50/ 1,25 = 1,2

P_{93,92} = 1,125/ 1,50 = 0,75 μεταξύ των ετών 1992 1993 ο πληθωρισμός μειώνεται κατά 25%.

2. Να υπολογιστούν από τον παρακάτω πίνακα: α) το ονομαστικό GNP του 1990 και του 1995, β) το πραγματικό GNP₁₉₉₅ με βάση το 1990, γ) να υπολογιστεί το P 1990-1995, δ) να καθορισθεί ο πληθωρισμός μεταξύ των ετών 1990-1995.

			1990			1995			1995
	P	Q	Ονομ. αξία	P	Q	Ονομ. αξία	P	Q	Πργ. αξία
A	10	20	200	20	10	200	;	;	;
B	15	40	600	20	50	1000	;	;	;
Γ	5	40	200	8	100	800	;	;	;
			1000			2000			;

ΛΥΣΗ:

			1990			1995			1995
	P	Q	Ονομ. αξία	P	Q	Ονομ. αξία	P	Q	Πργ. αξία
A	10	20	200	20	10	200	10	10	100
B	15	40	600	20	50	1000	15	50	750
Γ	5	40	200	8	100	800	5	100	500
			1000			2000			1350

A) GNP₉₀ = 200 + 600 + 200 = 1000

GNP₉₅ = 200 + 1000 + 800 = 2000

B) GNP₉₅ με βάση το 1990 = 100 + 750 + 500 = 1350

Γ) P_{95,98} = ονομ. GNP₉₅ / πργ. GNP₉₅ = 2000/1350 = 1,48

Δ) ο πληθωρισμός μεταβλήθηκε κατά 48%.

$$P = \frac{\sum (P_T Q_T)}{\sum (P_B Q_T)} \quad \text{Δείκτης του Paasche.}$$

$$P = \frac{\sum (P_T Q_B)}{\sum (P_B Q_B)} \quad \text{Δείκτης του Laspegres}$$

ΤΟ GNP ΩΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Το GNP δεν αποτελεί καλό δείκτη ευημερίας επειδή:

- Αγνοεί την ευημερία που προέρχεται από παλαιότερα αγαθά.
- Αγνοεί το πιθανό κοινωνικό κόστος και όφελος της παραγωγής (π.χ. μόλυνση του περιβάλλοντος).
- Αγνοεί τις υπηρεσίες που προέρχονται από δημόσια αγαθά (π.χ. υπηρεσία εθνικής άμυνας).
- Αγνοεί τελείως την κατανομή του εισοδήματος.

Π.χ.

Ελλάδα	Ινδία	
40 τρις	400 τρις	GNP

Το μεγαλύτερο GNP της Ινδίας δεν σημαίνει ότι ευημερεί.

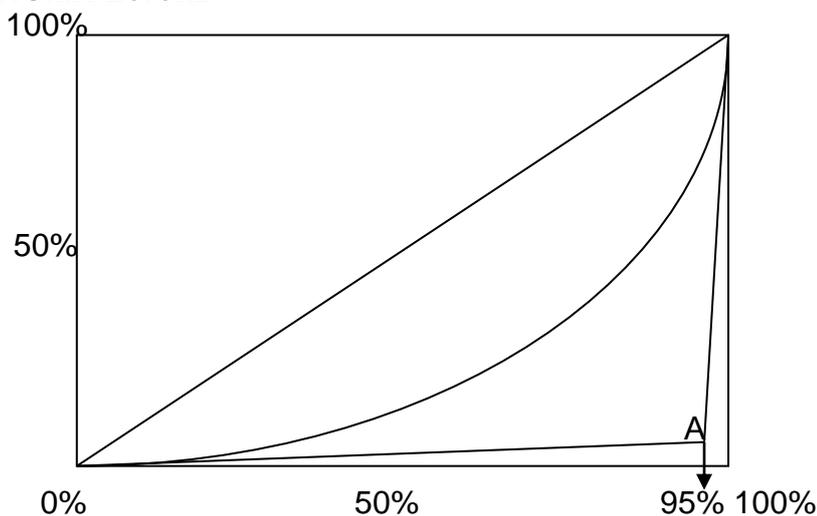
Το GNP/N (N = πληθυσμός) εκφράζει το κατά κεφαλήν εισόδημα. Το κατά κεφαλήν εισόδημα αποτελεί καλύτερο δείκτη ευημερίας από το GNP αλλά όχι τον ιδεατό.

Π.χ.

Ελλάδα	Σιγκαπούρη	
\$32 χιλ.	\$25 χιλ.	Κκε

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ Lorenz

Η κάθετη στήλη εκφράζει το ποσοστό των εισοδημάτων και η οριζόντια το ποσοστό εισοδηματιών.

Η διαγώνιος είναι η πιο δίκαιη κατανομή του εισοδήματος. Στο σημείο A το 95% των εισοδηματιών απολαμβάνει το 3% των εισοδημάτων έχουμε μεγάλη ανισοκατανομή.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ GINI:

$$g = \frac{\sum (n - \Phi_i) \Phi_i \cdot \delta_i}{n^2 \bar{x}}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Εισοδήματα	f_i	Φ_i	$n - \Phi_i$	$(n - \Phi_i) \Phi_i$	x_i
5000-10000	3	3	17	51	7500
10000-15000	6	9	11	99	12500
15000-20000	10	19	1	19	17500
20000-25000	1	20	0	0	22500
Άθροισμα	20			169	

$$\Delta_i = 5000$$

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i f_i}{n} = 14750$$

$$n^2 = 20^2 = 400$$

$$g = \frac{5000 \cdot 169}{400 \cdot 14750} = 0,07$$

Το εμβαδόν μεταξύ διαγωνίου και καμπύλης του Lorenz είναι το 0,07 ή το 7% του συνολικού εμβαδού. Οι μικροί συντελεστές υποδηλώνουν μεγάλη ισοκατανομή ενώ οι μεγάλοι συντελεστές μεγάλη ανισοκατανομή.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (C):

Υποθέσεις:

- Οι τιμές παραμένουν σταθερές.
- Έχουμε κλειστή οικονομία.
- Οι αποσβέσεις και τα αδιανέμητα κέρδη είναι μηδενικά.
- Δεν υπάρχει κρατικός τομέας ($G=0, F=0, T=0$).

$$GNP = C + I + G \text{ (ή } \Sigma.Π. = \Sigma.Ζ.) \Rightarrow GNP = C + I$$

$$NNP = GNP - D \Rightarrow NNP = GNP$$

$$Y = NNP - T_\varepsilon \Rightarrow Y = NNP$$

$Y =$ μισθοί + ενοίκια + κέρδη + τόκοι. Παραμένει αμετάβλητη.

$$Y_p = Y - T_k - \text{αδιανέμητα κέρδη} + F \Rightarrow Y_p = Y$$

$$Y_D = Y_p - T_a \Rightarrow Y_D = Y_p$$

$$Y_D = C + S \Rightarrow Y = C + S$$

Συμπέρασμα: $GNP = NNP = Y = Y_p = Y_D$

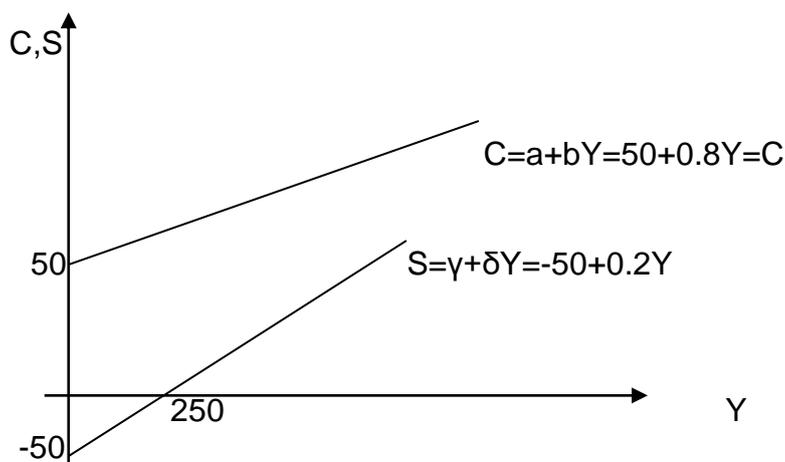
Υποθέσεις συμπεριφοράς της κατανάλωσης:

- Η κατανάλωση εξαρτάται από το Y_D . $\frac{dc}{dY} > 0$
- $\frac{dc}{dY} < 1 \Rightarrow \Delta C < \Delta Y$

π.χ. αν $\Delta Y=100$ $\Delta C < 100$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Y	C	S	ΔY	ΔC	ΔS	MPC	MPS	APC	APS
0	50	-50	-	-	-	-	-	-	-
100	130	-30	100	80	20	0,8	0,2	1,3	-0,3
200	210	-10	100	80	20	0,8	0,2	1,05	-0,05
250	250	0	50	40	10	0,8	0,2	1	0
300	290	10	50	40	10	0,8	0,2	0,96	0,04
400	370	30	100	80	20	0,8	0,2	0,92	0,08
500	450	50	100	80	20	0,8	0,2	0,9	0,1

$S = Y - C$

MPC: οριακή ροπή προς κατανάλωση ($\Delta C / \Delta Y$).

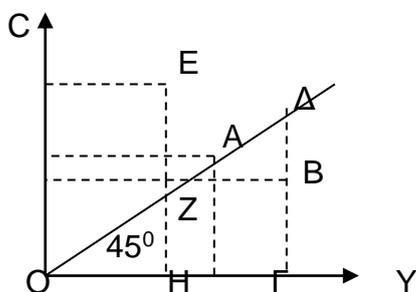
MPS: οριακή ροπή προς αποταμίευση ($\Delta S / \Delta Y$).

APC: μέση ροπή προς κατανάλωση (C / Y).

APS: μέση ροπή προς αποταμίευση (S / Y).

$MPS + MPC = 1$

$APS + APC = 1$

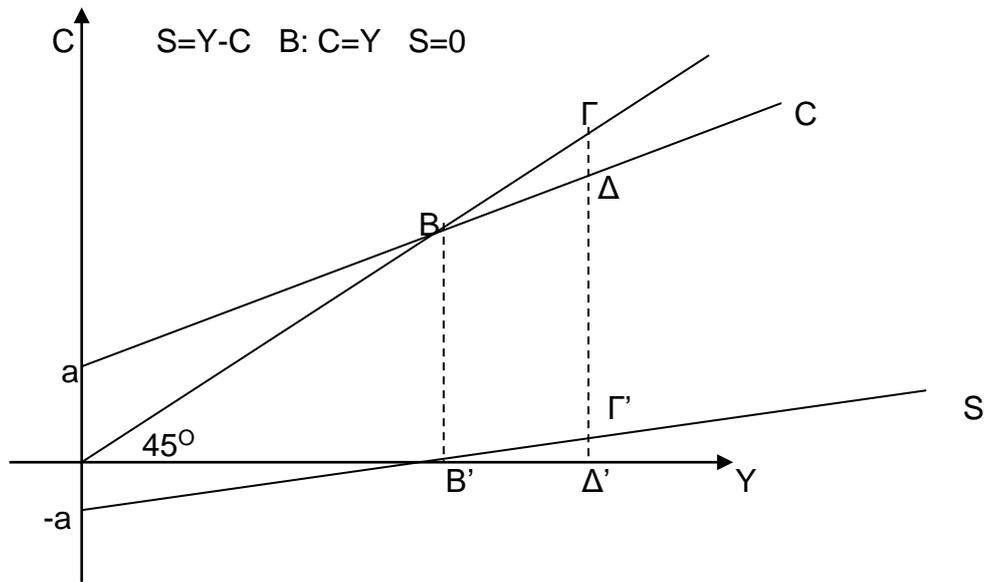
Στο A $C=Y$ άρα $S=0$

Στο B $Y > C$ άρα $S > 0$

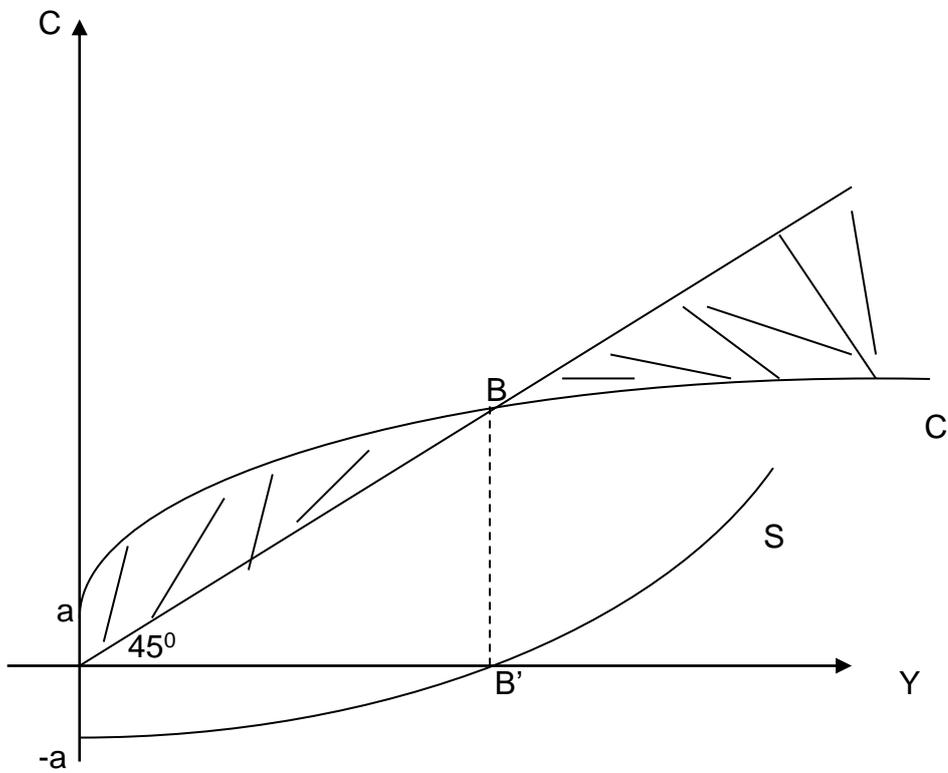
Στο B $Y = O\Gamma = \Gamma\Delta$, $S = \Delta B$, $C = B\Gamma$

Στο E $Y < C$ άρα $S < 0$ $S = EZ$ $C = EH$ $Y = ZH = OH$

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ:

$\Gamma\Delta = \Gamma'\Delta'$

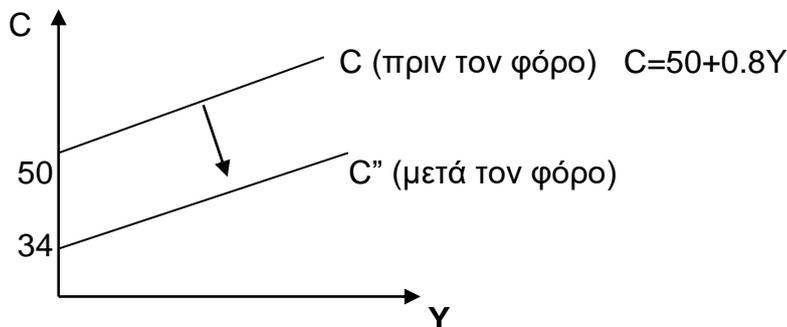

Έχουμε αυξανόμενη κλίση καμπύλης αποταμίευσης.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

1. Ο πλούτος (το εισόδημα ορίζεται ανά χρονική περίοδο ενώ ο πλούτος ανά χρονική στιγμή). Όταν αυξάνεται ο πλούτος αυξάνεται και η κατανάλωση.
2. επιτόκιο (i).
A) όταν αυξάνεται το επιτόκιο αυξάνεται η αποταμίευση και μειώνεται η κατανάλωση.
B) όταν θέλω να κρατήσω σταθερό το εισόδημα από τους τόκους όταν αυξάνεται το επιτόκιο μειώνεται η αποταμίευση και αυξάνεται η κατανάλωση. Π.χ έστω ότι $i=5\%$ και $S=20000$ τότε οι τόκοι είναι 1000. αν $i=6\%$ και θέλω σταθερούς τόκους 1000 το $S=16666$. Γενικά ισχύει η πρώτη σχέση.
3. μελλοντικό ή προσδοκώμενο εισόδημα. Αν το εισόδημα αυξηθεί τότε αυξάνεται και η κατανάλωση και αντίστροφα.
4. προσδοκώμενες ή μελλοντικές τιμές. Αν αυξηθούν οι τιμές στο μέλλον αυξάνεται η κατανάλωση σήμερα και αντίστροφα.
5. ψυχολογικοί παράγοντες. Κατανάλωση για λόγους επίδειξης, προβολής.
6. φορολογία.
A) σταθερός φόρος.
B) αναλογικός φόρος.
Γ) προοδευτικός φόρος.

A) σταθερός φόρος, είναι το ποσό που πληρώνουν όλοι. $Y_d=Y-T$

έστω $T = 20$

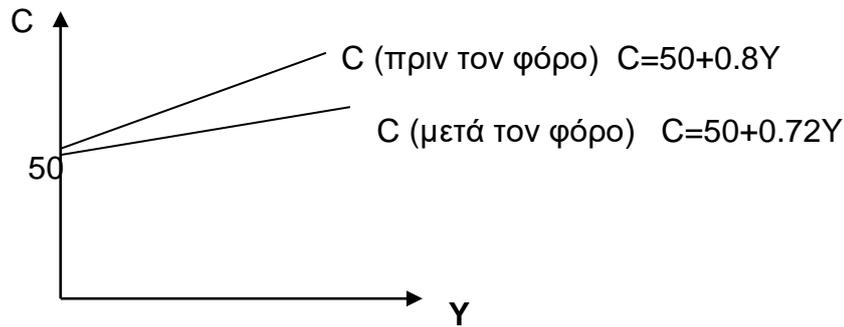
πριν τον φόρο $C=50 + 0,08Y$

μετά τον φόρο

$C=50+0.8Y_d=50+0.8(Y-T)=50+0.8(Y-20)=34+0.8Y$ (μετα τον φόρο)

Ο σταθερός φόρος προκαλεί παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης προς τα κάτω.

B) αναλογικός φόρος.

έστω $t=10\%$ $T=0.1 Y$

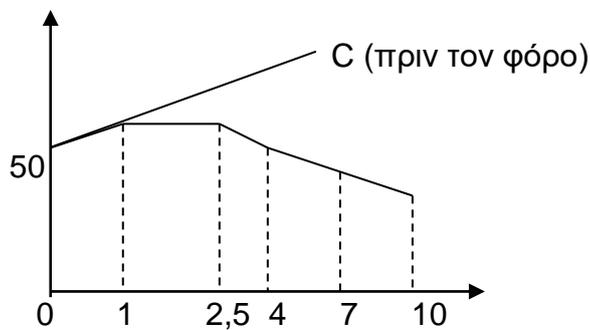
μετά τον φόρο $C=50+0,8Y_D=50+0,8(Y-T)=50+0,8(Y-0.1Y)=50+0,72Y$

Ο αναλογικός φόρος προκαλεί μείωση της κλίσης (MPC).

Γ) προοδευτικός φόρος.

Π.χ.

Υ	T
0- 10000	0%
10000-25000	5%
25000-40000	20%
40000-	40%

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

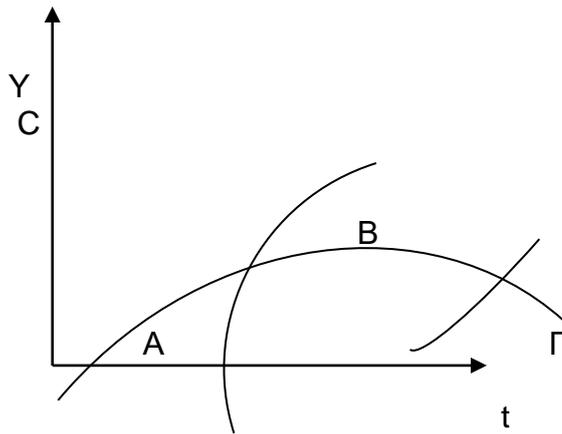
ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ Aldo- Modigliani

Στην περιοχή Β $Y > C$ δηλαδή η αποταμίευση είναι μεγαλύτερη από το μηδέν.
Στις περιοχές Α, Γ $C > Y$ δηλαδή η αποταμίευση (Α+Γ) είναι μικρότερη από το μηδέν.

Αν $B = A + \Gamma$

Αν $B > A + \Gamma$ θετικό πλεόνασμα.

Αν $B < A + \Gamma$ χρέος.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ M. Friedman

Το εισόδημα εάν αυξηθεί οι αλλαγές μπορούν να θεωρηθούν μόνιμες ή προσωρινές. Η κατανάλωση αυξάνεται μόνο αν αυξηθεί το μόνιμο εισόδημα $C = f(Y_{\mu})$

$$MPC_{\beta\rho\alpha\chi} < MPC_{\mu\alpha\kappa\rho}$$

Στην βραχυχρόνια περίοδο οι αυξήσεις του εισοδήματος θεωρούνται ότι είναι προσωρινές. Επομένως όταν το εισόδημα αυξάνεται η κατανάλωση δεν αυξάνεται σημαντικά, επομένως το MPC είναι σχετικά μικρό.

Στην μακροχρόνια περίοδο οι αυξήσεις του εισοδήματος θεωρούνται μόνιμες, επομένως η κατανάλωση αυξάνεται σημαντικά, επομένως το MPC είναι μεγαλύτερο.

$$C_t = \alpha + \beta Y_{\mu,t}$$

$$Y_{\mu,t} = \lambda_t Y_t + \lambda_{t-1} Y_{t-1}$$

Τα λ_t και λ_{t-1} είναι σταθμίσεις και ισχύει: $0 < \lambda_t, \lambda_{t-1} < 1 \quad \Sigma \lambda = 1$

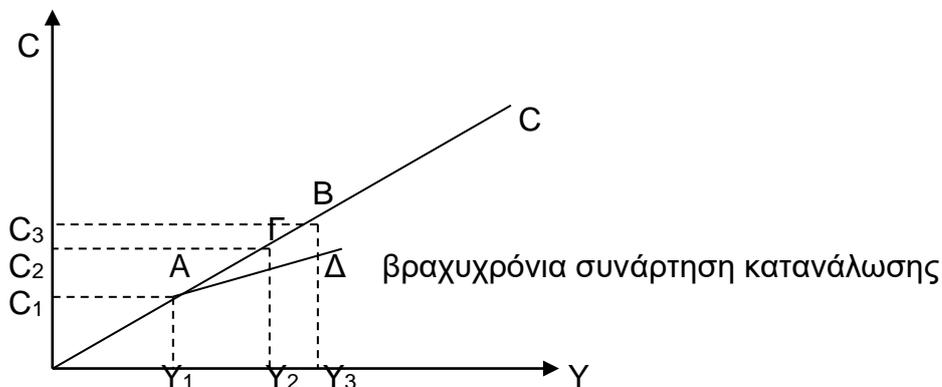
$$Y_{\mu,t} = \lambda_t Y_t + \lambda_{t-1} Y_{t-1} + \dots + \lambda_{t-v} Y_{t-v}$$

$$C_t = \alpha + \beta(\lambda_t Y_t + \lambda_{t-1} Y_{t-1}) = \alpha + \beta \lambda_t Y_t + \beta \lambda_{t-1} Y_{t-1}$$

$$dC_t/dY_t = \beta \lambda_t \quad MPC_{\beta\rho\alpha\chi}$$

$$\beta > \beta \lambda_t$$

$$\beta = MPC_{\mu\alpha\kappa\rho}$$

$$C = \beta Y_{\mu}$$

Το εισόδημα αυξάνεται από Y_1 σε Y_3

- αν η μεταβολή είναι μόνιμη τότε $\Delta C = C_1 C_2$
- αν η μεταβολή είναι προσωρινή τότε $C = C_1$ άρα $\Delta C = 0$
- συνδυασμός και των δύο:

$Y_1 Y_2$ μόνιμο και $Y_2 Y_3$ προσωρινό. Τότε $C = C_3$ άρα $\Delta C = C_1 C_2$
 Το εισόδημα είναι στο Δ και η κατανάλωση στο C_3

ΕΠΕΝΔΥΣΗ (I)

ΠΑΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ:

$I - D = I_n$ (καθαρή επένδυση)

I = δαπάνη

S = όχι δαπάνη

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1. pay back

	Δ	R	Payback
I_1	100	20	5
I_2	90	15	6

>

R = προσδοκώμενη ετήσια καθαρή ωφέλεια

Payback = $100/20 = 5$

$90/15 = 6$

μειονεκτήματα:

αγνοεί την απόδοση μετά τον χρόνο pay back καθώς και την μεταβολή της πραγματικής αξίας του χρήματος.

2. μέλλουσα αξία

π.χ. έστω μία I έχει αρχική δαπάνη 200 μονάδες, απόδοση για ένα έτος, έσοδα 285 και έξοδα 65, $R = 220$ και $I = 5\%$. Αν τα χρήματα κατατεθούν στην τράπεζα θα αξίζουν $200 * 5\% + 200 = 210$. Άρα συμφέρει η επένδυση.

3. παρούσα αξία (PV)

π.χ. $\Delta = 200$, $I = 5\%$, $t = 1$ έτος, $R = 220$

Π.Α. = $R / (1 + I) = 209$

Π.Α. > Δ άρα η επένδυση συμφέρει.

Για n έτη ισχύει:

$$\text{Π.Α.} = \frac{R_1}{1+i} + \frac{R}{(1+i)^2} + \dots + \frac{R_N}{(1+i)^n}$$

4. αποδοτικότητα (IRR)

π.χ. $\Delta = 200$, $i = 5\%$, $t = 1$ έτος, $R = 220$, $r = r = 10\% > 5\%$

$$200(1+r) = 220 \Rightarrow 200 = \frac{220}{1+r} \Rightarrow \Delta = \frac{R}{1+r} \text{ για ένα έτος}$$

για n έτη

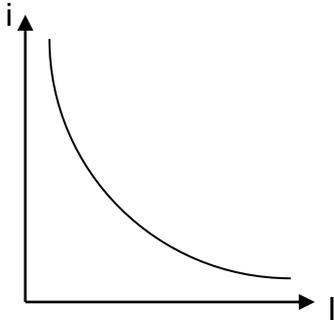
$$\Delta = \frac{R_1}{1+r} + \frac{R_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{R_n}{(1+r)^n}$$

αν $r > i$ ναι

αν $r < i$ όχι

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1. το επιτόκιο i
αν I αυξάνεται τότε μειώνεται η παρούσα αξία άρα και οι επενδύσεις ενώ όταν μειώνεται το επιτόκιο οι επενδύσεις αυξάνονται

2. προσδοκώμενη μελλοντική ζήτηση του προϊόντος
αν Ζήτηση αυξηθεί τότε I αυξάνεται και αντίστροφα.

3. κόστος παραγωγής
αν αυξηθεί το κόστος μειώνονται οι επενδύσεις

4. φορολογία κερδών (T_k)
αν αυξηθεί η φορολογία κερδών μειώνονται οι επενδύσεις

5. ψυχολογία του επιχειρηματία
ο ριψοκίνδυνος επιχειρηματίας κάνει επενδύσεις.

6. τεχνολογία
αν βελτιωθεί η τεχνολογία αυξάνονται οι επενδύσεις

7. κοινωνικοπολιτική κατάσταση στην χώρα
εργατικά σωματεία, κυβέρνηση

8. εισόδημα (δεν επηρεάζει τις επενδύσεις)
η μεταβολή στο εισόδημα επηρεάζει τις επενδύσεις

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

$$\alpha = \frac{K}{Y}$$

αν $\alpha = 3 \Rightarrow 3$ μονάδες K για 1 μονάδα Y

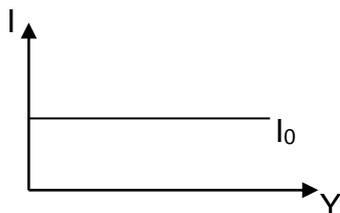
α = σταθερό

$K = \alpha \cdot Y \Rightarrow \Delta K = \alpha \cdot \Delta Y \Rightarrow I = \alpha \cdot \Delta Y$ το ΔY επηρεάζει την επένδυση

$I = \alpha \cdot \Delta Y$ (αρχή του επιταχυντή)

K = κεφάλαιο

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

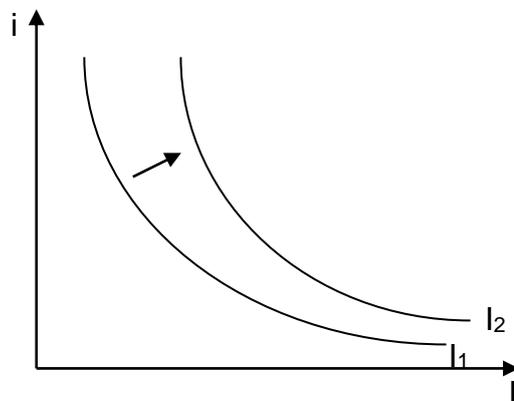
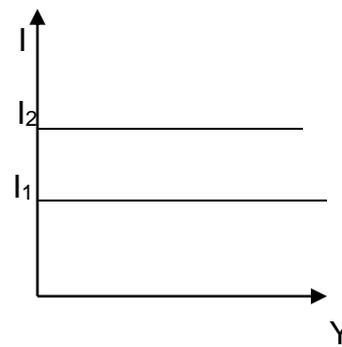
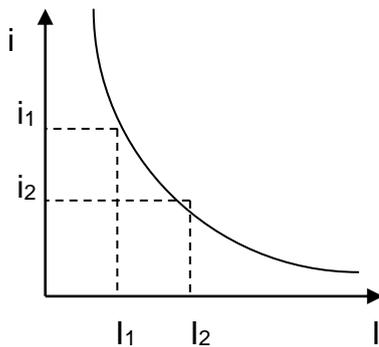

$\Sigma Z = C + I + G$ (μικτή κλειστή οικονομία)

*Η G συμπεριφέρεται ακριβώς όπως η επένδυση, είναι αυτόνομη.

ΣΧΕΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ, ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ, ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

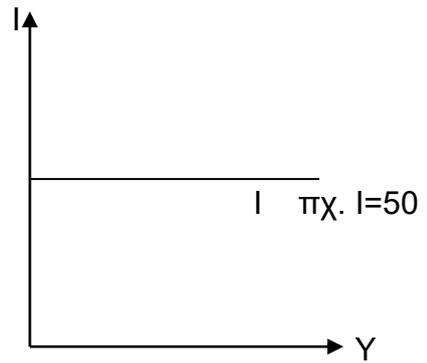
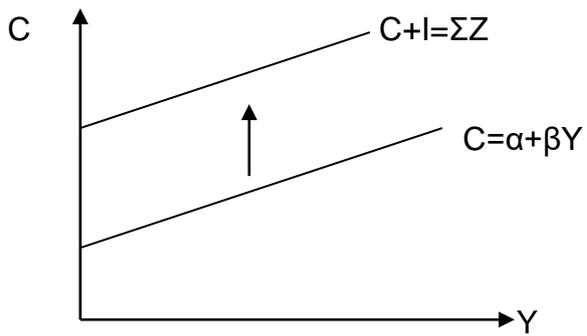

Όταν μεταβάλλεται κάποιος τρίτος παράγοντας π.χ. η τεχνολογία έχουμε μετακίνηση της καμπύλης.

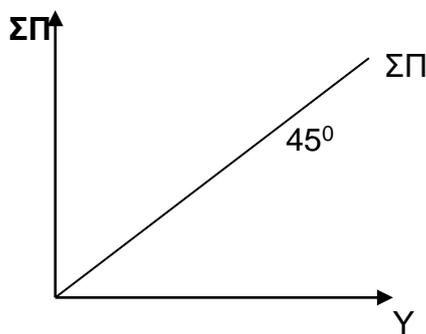
ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ή ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ)

Ιδιωτική οικονομία, χωρίς φόρους και κρατικές δαπάνες ενώ η οικονομία είναι κλειστή.

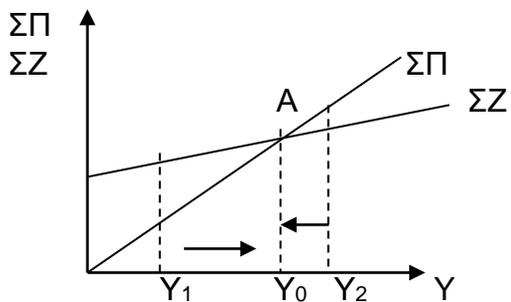
$$\Sigma Z = C + I$$

$\Sigma\Pi = \text{GNP} = Y$

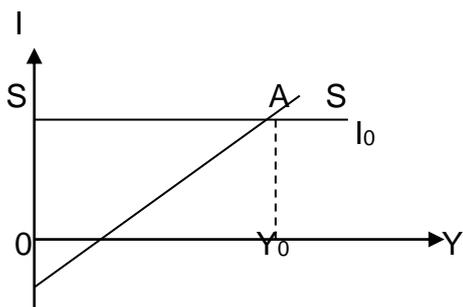
Y	ΣΠ
100	100
200	200
300	300

$\Sigma\Pi = \Sigma Z \rightarrow A \rightarrow Y_0$

Εάν $Y_2 \rightarrow \Sigma\Pi > \Sigma Z$ ΜΣΕ $\uparrow Y \downarrow$
 Εάν $Y_1 \rightarrow \Sigma Z > \Sigma\Pi$ ΜΣΕ $\downarrow Y \uparrow$

$I = S$

$$S = I \Rightarrow A, Y_0$$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

$$Y = C + I$$

$$Y = Y_D$$

$$Y_D = C + S$$

$$C + I = C + S \Rightarrow I = S$$

ΑΣΚΗΣΗ:

Να προσδιοριστεί το εισόδημα ισορροπίας και με τις δύο συνθήκες

Y	C	I
0	50	50
100	125	50
200	200	50
300	275	50
400	350	50
500	425	50

ΛΥΣΗ:

Y=ΣΠ	C	I	ΣZ=C+I	S=(Y-C)	MPC	MPS
0	50	50	100	-50	0,75	0,25
100	125	50	175	-25	0,75	0,25
200	200	50	250	0	0,75	0,25
300	275	50	325	25	0,75	0,25
400	350	50	400	50	0,75	0,25
500	425	50	475	75	0,75	0,25

A)

$$Y = C + I$$

$$\Sigma\Pi = \Sigma Z \Rightarrow Y = 400$$

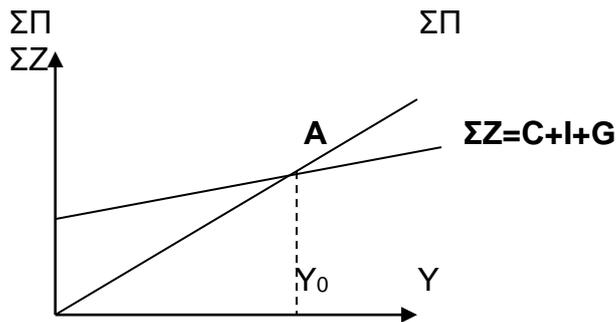
B)

$$50 = S = I \Rightarrow Y = 400$$

ΜΙΚΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

$$\Sigma\Pi = \Sigma Z$$

$$Y = C + I + G$$

$\Sigma\Pi = \Sigma Z \Rightarrow A, Y_0$
 (όμοια απόδειξη με την προηγούμενη)

Να δειχθεί ότι: $S+T=I+G$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

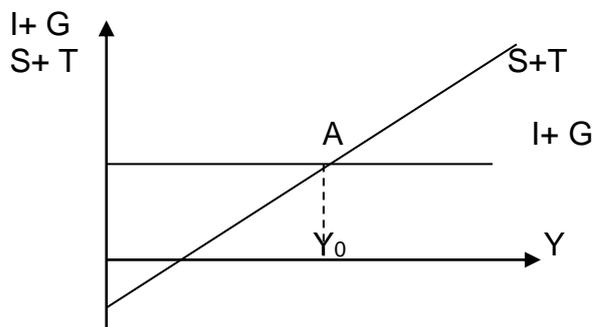
$$Y = C + I + G$$

$$Y_D = Y - T$$

$$Y_D = C + I + G - T$$

$$Y_D = C + S$$

$$C + S = C + I + G - T \Rightarrow S + T = I + G$$

ΑΣΚΗΣΗ:

$$\text{Δίνονται } C = 20 + 0,75Y_D, \quad Y_D = Y - T, \quad S = -20 + 0,25Y_D$$

$$T = 20, \quad I = 80, \quad G = 40$$

Να ευρεθεί το Y και με τις δύο συνθήκες

ΛΥΣΗ:

A)

$$Y = C + I + G \Rightarrow Y = 20 + 0,75Y_D + 80 + 40 \Rightarrow Y = 140 + 0,75Y_D \Rightarrow$$

$$Y = 140 + 0,75(Y - T) \Rightarrow Y = 140 + 0,75Y - 15 \Rightarrow 0,25Y = 125 \Rightarrow Y = 500$$

$$B) S + T = I + G \rightarrow -20 + 0,25Y_D + 20 = 80 + 40 \rightarrow 0,25(Y - 20) = 120 \rightarrow Y = 500$$

↓↑→

ΑΣΚΗΣΗ:

Να ευρεθεί το εισόδημα ισορροπίας.

$$C=20+0,75Y_D$$

$$I=80, \quad G=40, \quad T=0,1Y$$

ΛΥΣΗ:

$$Y = C + I + G \Rightarrow Y = 20 + 0,75Y_D + 120 \Rightarrow Y = 140 + (Y - T) \Rightarrow$$

$$Y = 140 + 0,75(Y - 0,1Y) \Rightarrow Y = 140 + 0,75(0,9Y) \Rightarrow Y = 430$$

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: (ιδιωτική οικονομία)**

Να προσδιοριστεί η ισορροπία του εισοδήματος αν:

$$C=50+0,75Y$$

$$I=50$$

$$Y = C + I \Rightarrow Y = 50 + 0,75Y + 50 \Rightarrow 0,25Y = 100 \Rightarrow Y = 400$$

Αν η επένδυση αυξάνεται κατά $\Delta I=100$. Να υπολογιστεί το νέο εισόδημα ισορροπίας. $I'=150$

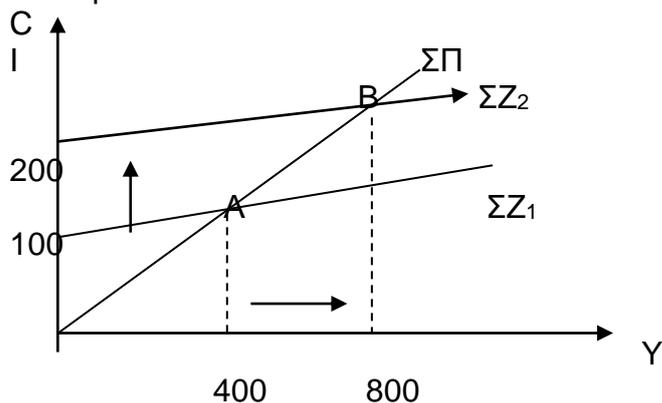
$$Y = C + I' \rightarrow Y = 50 + 0,75Y + 150 \rightarrow Y = 200 + 0,75Y \rightarrow 0,25Y = 200 \rightarrow Y = 800$$

$$\rightarrow \Delta Y = 400$$

$$\text{Τύπος ορισμού: } K = \Delta Y / \Delta I = 400 / 100 = 4$$

$$\text{Τύπος Υπολογισμού: } K = 1 / 1 - \beta = 1 / 1 - 0,75 = 1 / 0,25 = 4$$

$$\text{Εάν } \beta = 0,9 \quad \kappa = 1 / 1 - 0,9 = 1 / 0,1 = 10$$

ΤΥΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ:

$$K = 1 / 1 - \beta$$

Απόδειξη

$$\Delta I = 100 \uparrow \text{ και } \beta = \text{MPC} = 0.75 \quad \Delta Y = 400$$

$\Delta(\Sigma.Z.)$	ΔY
$\Delta I = 100$	$\Delta Y = 100$
$\Delta C = 0,75 \cdot 100 = 75$	$\Delta Y = 75$
$\Delta C = 0,75 \cdot 75 = 56,1$	$\Delta Y = 56,1$
$\Delta C = 0,75 \cdot 56,1 = 46,1$	$\Delta Y = 46,1$
.	.
.	.
.	.

$$\Delta Y = 100 + 75 + 56,2 + 42,1 + \dots = 100 + 100 \cdot 0,75 + 100 \cdot (0,75)^2 + 100 \cdot (0,75)^3 + \dots =$$

$$100 \cdot (1 + 0,75 + (0,75)^2 + \dots) = 100 \cdot \frac{1}{1 - 0,75} = 100 \cdot 4 = 400$$

$$\Delta Y = \Delta I \cdot \frac{1}{1 - \text{MPC}} \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{1}{1 - \text{MPC}}$$

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ:

$$K = \frac{\Delta Y}{\Delta G}, \quad K = \frac{1}{1 - \text{MPC}}$$

η απόδειξη είναι όμοια με την επένδυση

οι κρατικές δαπάνες έχουν σχέση με την δημοσιονομική πολιτική.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΦΟΡΩΝ

$$K_T = \frac{\Delta Y}{\Delta T} \text{ (αν } \Delta T \uparrow \Rightarrow \Delta Y \downarrow), \quad K_T = \frac{\text{MPC}}{1 - \text{MPC}}$$

Π.Χ.

$$\Delta T \downarrow = 100, \quad \text{MPC} = 0,75 \quad K_T = \frac{0,75}{1 - 0,75} = 3$$

$$\text{ΑΡΑ } 3 = \frac{\Delta Y}{100} \Rightarrow \Delta Y = 300 \uparrow$$

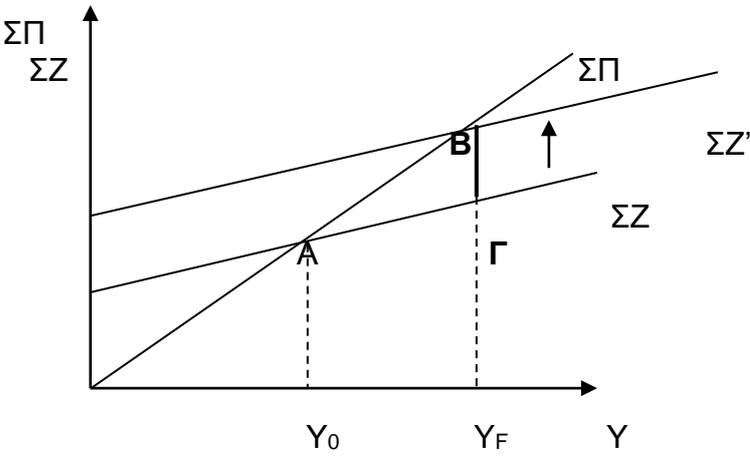
ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

$\Delta(\Sigma.Z.)$	ΔY
$\Delta C = 0,75 \cdot 100 = 75$	$\Delta Y = 75$
$\Delta C = 0,75 \cdot 75 = 56,1$	$\Delta Y = 56,1$
$\Delta C = 0,75 \cdot 56,1 = 46,1$	$\Delta Y = 46,1$

·
·
·

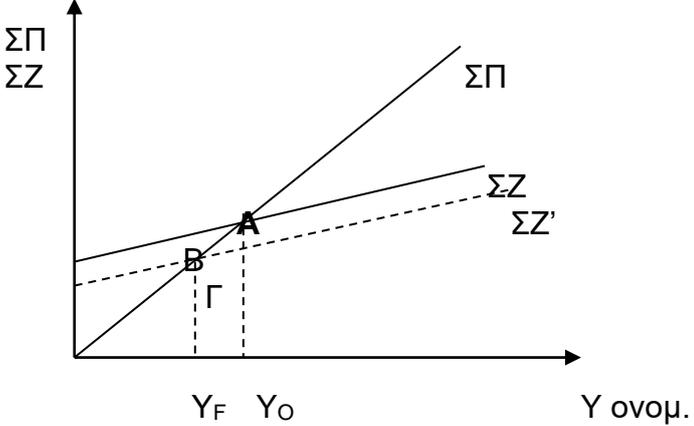
↓↑→

ΕΝΝΟΙΑ ΑΝΤΙΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΟΥ

Υ_F: εισόδημα πλήρους απασχόλησης
 Υ₀ < Υ_F (ΣΠ > ΣΖ)
 ΒΓ: αντιπληθωριστικό κενό
 Τρόποι εξάλειψης αντιπληθωριστικού κενού.
 Για να εξαλειφθεί το αντιπληθωριστικό κενό πρέπει η ζήτηση να πάει στην
 θέση ΣΖ'. Για να αυξηθεί η ζήτηση πρέπει: Γ↑ η Τ↓ ΣΖ↑ Υ↑

ΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΟ

$Y_D > Y_F$ πληθωρισμός

Για να εξαλειφθεί το πληθωριστικό κενό πρέπει να μειωθεί η ζήτηση στο $\Sigma Z'$.

Για να μειωθεί η ζήτηση πρέπει: $G \downarrow$ ή $T \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow$

ΑΣΚΗΣΗ:

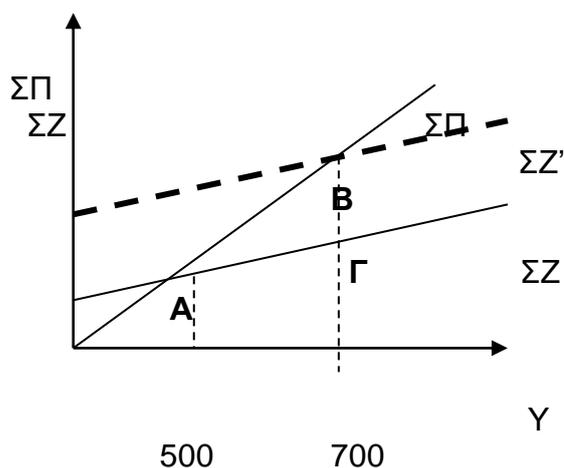
Δίνονται : $C=50+0.8Y_d$, $I=30$, $G=100$, $T=100$, $Y_d=Y-T$

Ζητείται 1) να προσδιοριστεί το εισόδημα ισορροπίας, 2) εάν $Y_F=700$ να προσδιοριστεί: α) η μεταβολή των κρατικών δαπανών έτσι ώστε να φθάσουμε στην πλήρη απασχόληση, β) η απαιτούμενη αλλαγή των φόρων ώστε να φθάσουμε στην πλήρη απασχόληση, γ) τι είδους κενό έχουμε και πόσο είναι αυτό.

ΛΥΣΗ:

$$1) Y = C + I + G = 50 + 0.8(Y - 100) + 30 + 100 = 180 + 0.8Y - 80 = 100 + 0.8Y \rightarrow$$

$$Y - 0.8Y = 100 \rightarrow 0.2Y = 100 \rightarrow Y = 500$$

2)

A)

$$K = \frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1}{1 - MPC}$$

$$\Delta Y = 700 - 500 = 200$$

$$K = \frac{1}{1 - 0,8} \Rightarrow K = 5$$

$$K = \frac{\Delta Y}{\Delta G} \Rightarrow 5 = \frac{200}{\Delta G} \Rightarrow \Delta G = 40 \uparrow$$

Οι κρατικές δαπάνες πρέπει να αυξηθούν κατά 40 μονάδες προκειμένου να φθάσουμε την πλήρη απασχόληση.

B)

$$K_T = \frac{MPC}{1 - MPC} = \frac{0,8}{1 - 0,8} \Rightarrow K_T = 4$$

$$K_T = \frac{\Delta Y}{\Delta T} \Rightarrow 4 = \frac{200}{\Delta T} \Rightarrow \Delta T = 50 \downarrow$$

Οι φόροι πρέπει να μειωθούν κατά 50 μονάδες προκειμένου να φθάσουμε την πλήρη απασχόληση.

Γ) έχουμε αντιπληθωριστικό κενό επειδή $Y_F > Y_0$ και είναι ίσο $BG = \Delta G = 40$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

$K_T < K$ πάντα

ΘΕΩΡΗΜΑ ΙΣΟΣΚΕΛΙΣΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

$$\Delta Y = 700 - 500 = 200$$

$$\text{Έστω ότι } \Delta G \uparrow = \Delta T \uparrow (\text{ταυτόχρονα}) = 200 \Rightarrow \Delta Y \uparrow = 200$$

$$\Delta G \uparrow = 200 \Rightarrow Y \uparrow$$

$$K = \frac{\Delta Y}{\Delta G} \Rightarrow 5 = \frac{\Delta Y}{200} \Rightarrow \Delta Y \uparrow = 200$$

$$K = \frac{1}{1 - MPC} \Rightarrow K = 5$$

$$\Delta T \uparrow = 200 \Rightarrow Y \downarrow$$

$$K_T = \frac{MPC}{1 - MPC} = 4$$

$$K_T = \frac{\Delta Y}{\Delta T} \Rightarrow \Delta Y = 800 \downarrow$$

$$\text{Τελικό } \Delta Y = 1000 \uparrow - 800 \downarrow \Rightarrow \Delta Y = 200 \uparrow$$

Αν τα G , T μεταβάλλονται ταυτόχρονα κατά το ίδιο ποσό ($\Delta G = \Delta T$) τότε το εισόδημα μεταβάλλεται κατά το ίδιο ποσό ($\Delta G = \Delta T = \Delta Y$).

ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΩΝ

$$C = C_0 + \beta \cdot Y_D$$

$$Y_D = Y - T + F$$

$$T = T_0 + t \cdot Y$$

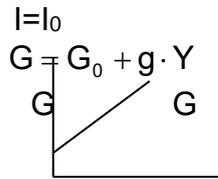

$$F = F_0 + f \cdot Y$$

Y

f: συντελεστής μεταβιβαστικών πληρωμών.

Y

g: συντελεστής κρατικών δαπανών.

ΑΣΚΗΣΗ:

A) να προσδιοριστεί το εισόδημα ισορροπίας και β) όλοι οι πολλαπλασιαστές

ΛΥΣΗ:

A)

$$\begin{aligned}
 Y &= C + I + G \Rightarrow Y = C_0 + \beta \cdot Y_D + I_0 + G_0 + g \cdot Y \Rightarrow \\
 Y &= C_0 + \beta \cdot (Y - T + F) + I_0 + G_0 + g \cdot Y \Rightarrow \\
 Y &= C_0 + \beta \cdot Y - \beta \cdot T + \beta \cdot F + I_0 + G_0 + g \cdot Y \Rightarrow \\
 Y - \beta \cdot Y - g \cdot Y &= C_0 - \beta \cdot T + \beta \cdot F + I_0 + G_0 \Rightarrow \\
 (1 - \beta - g) &= C_0 - \beta \cdot (T_0 + t \cdot Y) + \beta \cdot (F_0 - f \cdot Y) + I_0 + G_0 \Rightarrow \\
 (1 - \beta - g) &= C_0 - \beta \cdot T_0 - \beta \cdot t \cdot Y + \beta \cdot F_0 - \beta \cdot f \cdot Y + I_0 + G_0 \Rightarrow \\
 (1 - \beta - g + \beta \cdot t + \beta \cdot f) \cdot Y &= C_0 - \beta \cdot T_0 + \beta \cdot F_0 + I_0 + G_0 \Rightarrow \\
 Y &= \frac{C_0 - \beta \cdot T_0 + \beta \cdot F_0 + I_0 + G_0}{1 - \beta - g + \beta \cdot t + \beta \cdot f}
 \end{aligned}$$

B)

$$\begin{aligned}
 \frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{dY}{dI} &= \frac{1}{1 - \beta + \beta \cdot t - \beta \cdot f - g} & I \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \\
 \frac{\Delta Y}{\Delta G_0} = \frac{dY}{dG_0} &= \frac{1}{1 - \beta + \beta \cdot t - \beta \cdot f - g} & G \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \\
 \frac{\Delta Y}{\Delta T} = \frac{dY}{dT} &= \frac{-\beta}{1 - \beta + \beta \cdot t - \beta \cdot f - g} & T \uparrow \Rightarrow Y \downarrow \\
 \frac{\Delta Y}{\Delta F_0} = \frac{dY}{dF_0} &= \frac{\beta}{1 - \beta + \beta \cdot t - \beta \cdot f - g} & F \uparrow \Rightarrow Y \uparrow
 \end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ:

Δίδονται:

$$\begin{aligned}
 C &= 100 + 0,80 \cdot Y_D & Y_D &= Y - T + F & T &= 50 + 0,05 \cdot Y \\
 F &= 50 - 0,01 \cdot Y & I &= 40 & G &= 40 + 0,068 \cdot Y
 \end{aligned}$$

Ζητείται να προσδιοριστούν: 1) το εισόδημα ισορροπίας, 2) εάν $Y_F=1100$ α) η απαιτούμενη μεταβολή στις αυτόνομες κρατικές δαπάνες ώστε να φθάσουμε την πλήρη απασχόληση β) η απαιτούμενη μεταβολή στις αυτόνομες μεταβιβαστικές πληρωμές ώστε να φθάσουμε την πλήρη απασχόληση γ) ο νέος φορολογικός συντελεστής ώστε να υπάρχει πλήρης απασχόληση δ) ο νέος φορολογικός συντελεστής και οι νέες αυτόνομες κρατικές δαπάνες ώστε να φθάσουμε την πλήρη απασχόληση και ταυτόχρονα να υπάρχει ισοσκελισμένος προϋπολογισμός 3) να γίνουν τα διαγράμματα των ερωτημάτων 1), 2^α)

ΛΥΣΗ:

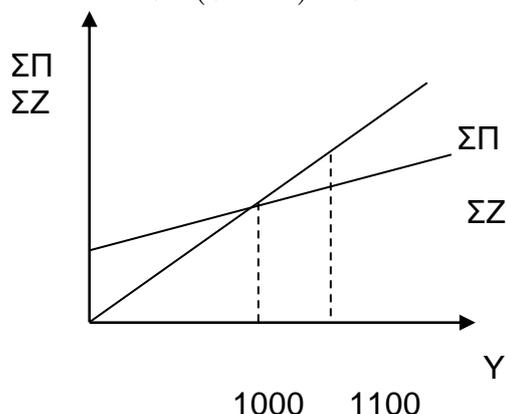
1)

$$Y = C + I + G \Rightarrow Y = 100 + 0,8 \cdot Y_D + 40 + 40 + 0,068 \cdot Y \Rightarrow$$

$$Y = 180 + 0,8 \cdot (Y - T + F) + 0,068 \cdot Y \Rightarrow$$

$$Y = 180 + 0,8 \cdot (Y - 50 + 0,05 \cdot Y + 50 + 0,01 \cdot Y) + 0,068 \cdot Y \Rightarrow$$

$$Y = 180 + 0,8 \cdot (1,04 \cdot Y) + 0,068 \cdot Y \Rightarrow Y = 1000$$

2)

A)

$$\Delta Y = 1100 - 1000 = 100$$

$$\frac{dY}{dG_0} = \frac{1}{1 - 0,8 + 0,8 \cdot (0,05) + 0,8 \cdot (-0,01) - 0,068} \Rightarrow \frac{100}{dG_0} = \frac{1}{0,18} \Rightarrow dG_0 = 18 \uparrow$$

B)

$$\frac{dY}{dF_0} = \frac{0,08}{1 - 0,8 + 0,8 \cdot (0,05) + 0,8 \cdot (-0,01) - 0,068} \Rightarrow \frac{100}{dF_0} = \frac{0,8}{0,18} \Rightarrow dF_0 = 22,5 \uparrow$$

Γ)

$$Y = C + I + G \Rightarrow Y = 100 + 0,8 \cdot (Y - 50 + t' \cdot Y + 50 + 0,01 \cdot Y) + 40 + 40 + 0,068 \cdot Y \Rightarrow$$

$$1100 = 180 + 0,8 \cdot (1100 - 1100 \cdot t') + 0,068 \cdot 1100 \Rightarrow t' = 0,0295$$

δ)

$$Y = C + I + G \Rightarrow Y = 100 + 0,8 \cdot (Y - 50 - t' \cdot Y + 50 + 0,01 \cdot Y) + 40 + G'_0 + 0,068 \cdot Y \Rightarrow$$

$$1100 = 140 + 0,8 \cdot (1100 - t' \cdot 1100 - 0,01 \cdot 1100) + G'_0 + 0,068 \cdot 1100 \dots\dots\dots 1$$

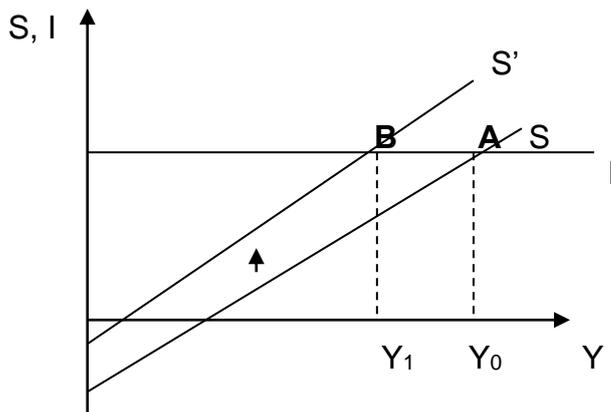
προϋπολογισμός ισοσκελισμένος

$$T + G + F \Rightarrow 50 + t' \cdot Y = g'_0 + 0,068 \cdot Y + 50 - 0,01 \cdot Y \Rightarrow$$

$$1100 \cdot t' = g'_0 + 1100 \cdot (0,068) - 1100 \cdot (0,01) \dots \dots \dots 2$$

Από 1,2 έχω $t'=0,3$ και $g'_0=261$

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

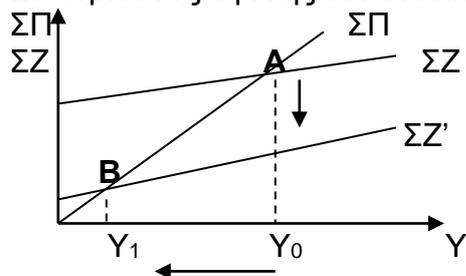

Όλα τα άτομα στη οικονομία αυτή έχουν την τάση να αποταμιεύουν περισσότερο. «Παράδοξο» της φειδούς.

$$S \uparrow \Rightarrow C \downarrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow$$

και αντίστροφα.

Σε περιόδους ύφεσης δεν ενδείκνυται η αποταμίευση.

ΧΡΗΜΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ:

$M_0 =$ νομισματική κυκλοφορία + καταθέσεις όψεως **βασικός ορισμός**
 (το ελέγχει η κεντρική τράπεζα) (έλεγχος από εμπορικές τράπεζες)

$M_1 = M_0 +$ καταθέσεις προθεσμίας

$M_2 = M_1 +$ τίτλοι άλλων πιστωτικών οργανισμών(ΑΠΟ)

ΣΤΑΔΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ:

1. Αντιπραγματισμός: κοινωνίες χωρίς χρήμα

2. Χρήμα- εμπόρευμα: κάποιο αγαθό που γίνεται αποδεκτό ως χρήμα π.χ. το κέρμα.
3. Χαρτονόμισμα: 15^{ος} αιώνας.
4. Τραπεζικό χρήμα: καταθέσεις όψεως, επιταγές.
5. Πιστωτικές κάρτες: πλαστικό χρήμα.
6. Ηλεκτρονικό χρήμα: πληρωμές μέσω διαδικτύου.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ:

- 1) Κεντρική Τράπεζα:
 - a) Έλεγχος λειτουργίας εμπορικών τραπεζών
 - b) Καθορισμός νομισματικής πολιτικής.
 - c) Καθορισμός του ποσοστού των υποχρεωτικών διαθεσίμων(πυδ): είναι το ποσοστό του ενεργητικού των εμπορικών τραπεζών που πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμα.
- 2) Εμπορικές τράπεζες:
 - a) Δέχονται καταθέσεις.
 - b) Χορηγούν δάνεια.
 - c) Δημιουργούν τραπεζικό χρήμα.
- 3) Άλλοι πιστωτικοί οργανισμοί (ΑΠΟ)
 - a) Δέχονται χρήματα αλλά εκδίδουν ομόλογα και όχι καταθέσεις.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Έστω ότι το ποσοστό υποχρεωτικών διαθεσίμων είναι $\pi\delta = 20\% = 0,2$ και έστω οι εμπορικές τράπεζες Α, Β, Γ, Δ. όπου R: διαθέσιμα
 Έστω ο Ε καταθέτει 100 στην τράπεζα Α. Έστω το δάνειο πάνε στην τράπεζα Β.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">A</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">R: 20</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">Δάνεια 80</td></tr> <tr><td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">καταθέσεις: 100</td></tr> </table>	A	R: 20	Δάνεια 80	καταθέσεις: 100	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">B</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">R: 16</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">δάνεια:64</td></tr> <tr><td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">καταθέσεις: 80</td></tr> </table>	B	R: 16	δάνεια:64	καταθέσεις: 80
A									
R: 20									
Δάνεια 80									
καταθέσεις: 100									
B									
R: 16									
δάνεια:64									
καταθέσεις: 80									

Το δάνειο από την τράπεζα Β πάει στην τράπεζα Γ, αντίστοιχα στην Δ κ.ο.κ.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">Γ</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">R: 12,8</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">Δάνεια:51,2</td></tr> <tr><td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">καταθέσεις: 64</td></tr> </table>	Γ	R: 12,8	Δάνεια:51,2	καταθέσεις: 64	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">Δ</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">.....</td></tr> </table>	Δ
Γ							
R: 12,8							
Δάνεια:51,2							
καταθέσεις: 64							
Δ							
.....							

$$M_0 = 100 + 80 + 64 + 51,2 + \dots + = 100 + 0,8 \cdot 100 + 100 \cdot (0,8)^2 + \dots =$$

$$100(1 + 0,8 + 0,8^2 + \dots) = 100 \cdot \frac{1}{1 - 0,8} = 100 \cdot \frac{1}{0,2} = R \cdot \frac{1}{\text{Π.Υ.Δ.}}$$

$$\frac{1}{\text{Π.Υ.Δ.}} = K_M : \text{πολλαπλασιαστής του χρήματος.}$$

$$M_0 = 500$$

Η διαδικασία αυτή ισχύει όταν:

- 1) Οι εμπορικές τράπεζες παρακρατούν ότι ακριβώς ορίζει το ποσοστό υποχρεωτικών διαθεσίμων.

- 2) Όλα τα δάνεια που χορηγούνται επιστρέφουν ολόκληρα χωρίς διαρροές ως καταθέσεις.

ΜΕΤΡΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- 1) Πολιτική Ανοικτής Αγοράς: αγοροπωλησίες ομολόγων μεταξύ κεντρικής Τράπεζας και εμπορικών τραπεζών.

a) Επεκτατική: αύξηση χρήματος

Η κεντρική τράπεζα αγοράζει ομολογίες από τις εμπορικές τράπεζες άρα:

$$R \uparrow \Rightarrow M_0 \uparrow$$

b) Περιοριστική: μείωση χρήματος.

Η κεντρική τράπεζα πωλεί ομολογίες στις εμπορικές τράπεζες άρα:

$$R \downarrow \Rightarrow M_0 \downarrow$$

- 2) Προεξοφλητικό επιτόκιο: είναι το επιτόκιο για τις συναλλαγές μεταξύ της κεντρικής τράπεζας και των εμπορικών τραπεζών.

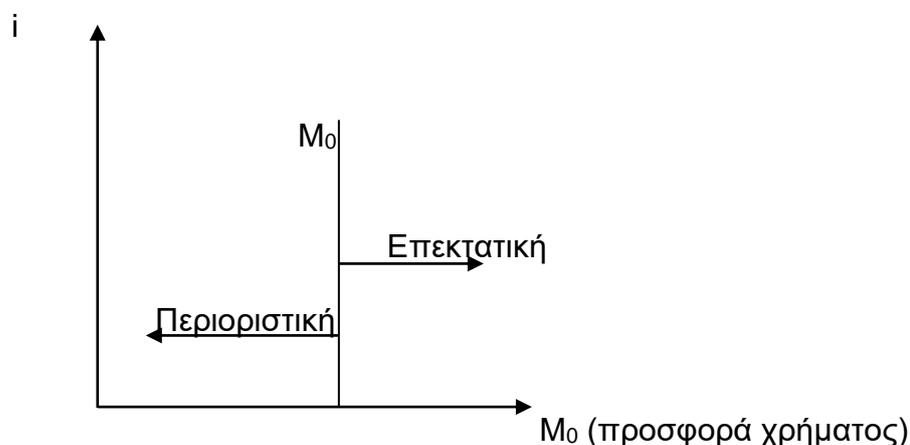
a) Επεκτατική: η κεντρική τράπεζα μειώνει το προεξοφλητικό επιτόκιο. Οι εμπορικές τράπεζες θα δανειστούν περισσότερα από τα διαθέσιμα της κεντρικής τράπεζας άρα: Π.Ε. $\downarrow \Rightarrow R \uparrow \Rightarrow M_0 \uparrow$

b) Περιοριστική: Π.Ε. $\uparrow \Rightarrow R \downarrow \Rightarrow M_0 \downarrow$

- 3) Ποσοστό υποχρεωτικών διαθεσίμων (σπάνια χρησιμοποιείται αλλά είναι η πιο αποτελεσματική).

a) Επεκτατική: ΠΥΔ $\downarrow \Rightarrow M_0 \uparrow$ $M_0 = (1/\text{πυδ}) \times R$

b) Περιοριστική: ΠΥΔ $\uparrow \Rightarrow M_0 \downarrow$

Η M_0 δεν εξαρτάται από το επιτόκιο της αγοράς.

ΖΗΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΣ M_D

1. για συναλλαγές M_t
2. για κερδοσκοπία M_s

$$M_D = M_t + M_s$$

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

1. εισόδημα:

$$Y \uparrow \Rightarrow M_t \uparrow$$

$$Y \downarrow \Rightarrow M_t \downarrow$$

2. το επιτόκιο

3. άλλοι θεσμικοί παράγοντες, συνήθειες των ατόμων.

ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑ

(για απλούστευση θεωρώ μόνο χρήμα και ομολογίες).

Κατανομή χαρτοφυλακίου:

1. χρήμα.

2. ομολογίες: εκπροσωπεί δάνειο όπου συνήθως έχουμε ένα δανειζόμενο και πολλούς δανειστές.

Τα τοκομερίδια έχουν σταθερό ποσό.

$$i = \frac{\text{τοκομερίδιο}}{P_0}$$

P_0 = τιμή ομολογίας

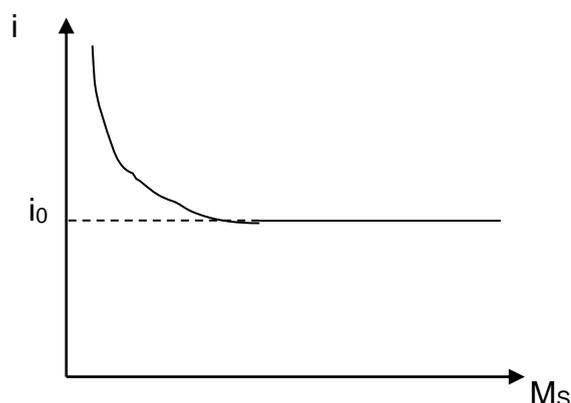
αν $P_0 \uparrow \Rightarrow i \downarrow$ και αντίστροφα.

η μετοχή εκπροσωπεί ιδιοκτησία, και να υπάρχουν κέρδη ο μέτοχος παίρνει κέρδη. Η ομολογία εκπροσωπεί δάνειο και ο κάτοχος παίρνει ένα σταθερό ποσό.

Σχέση επιτοκίου και ζήτηση για κερδοσκοπία.

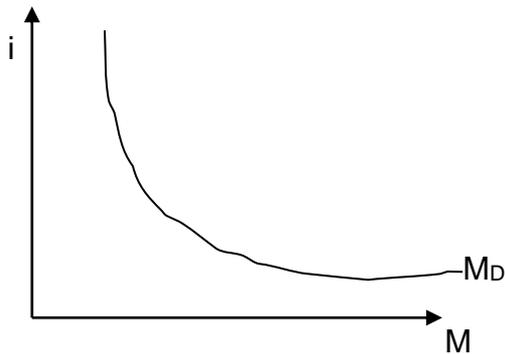
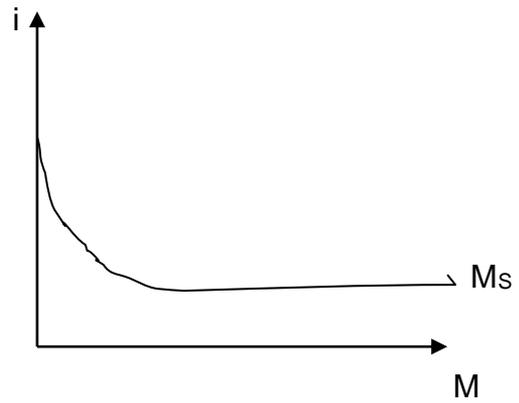
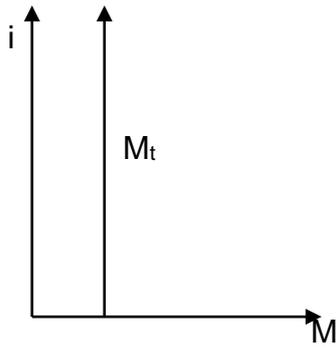
Έστω $i \downarrow \Rightarrow P_0 \uparrow \Rightarrow D_0 \downarrow \Rightarrow M_s \uparrow$ και αντίστροφα

D_0 : ζήτηση για ομολογίες

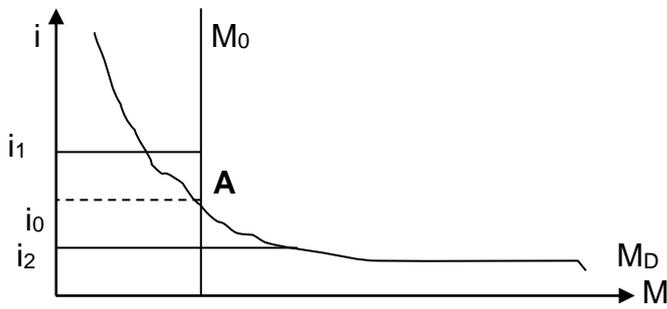

Το οριζόντιο τμήμα της καμπύλης ονομάζεται «παγίδα ρευστότητας».

i χαμηλό $\Rightarrow P_0$ υψηλό \Rightarrow μεγάλη ζήτηση χρήματος M_s

ΑΓΟΡΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

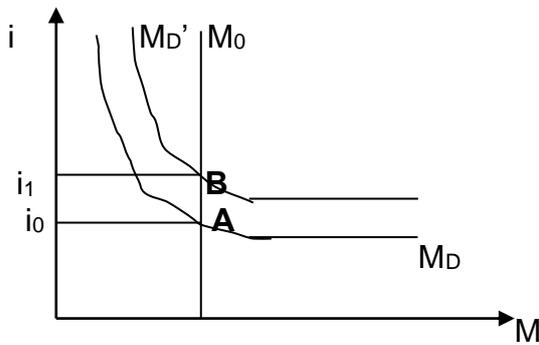

Έστω ότι έχω i_1 τότε: $M_o > M_D \Rightarrow D_o \uparrow \Rightarrow P_o \uparrow \Rightarrow i \downarrow$

Έστω ότι έχω i_2 τότε: $M_o < M_D \Rightarrow D_o \downarrow \Rightarrow P_o \downarrow \Rightarrow i \uparrow$

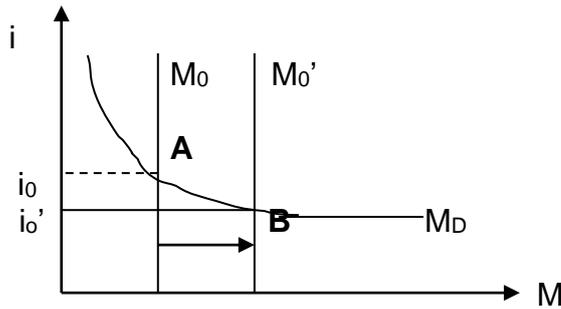
Άρα στο σημείο A έχω το σημείο ισορροπίας.

i_0 : επιτόκιο ισορροπίας ή αγοράς.

Έστω ότι $Y \uparrow \Rightarrow M_D \uparrow \Rightarrow A \rightarrow B \Rightarrow i \uparrow$

ισχύει το αντίστροφο αν $Y \uparrow \Rightarrow M_D \downarrow \Rightarrow i \downarrow$

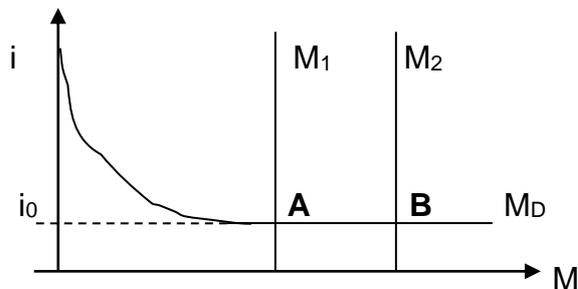

$M_0 \uparrow \Rightarrow (A \rightarrow B) \Rightarrow i \downarrow$

αν $M_0 \downarrow \Rightarrow i \uparrow$

επεκτατική νομισματική πολιτική (M_0 αύξηση).

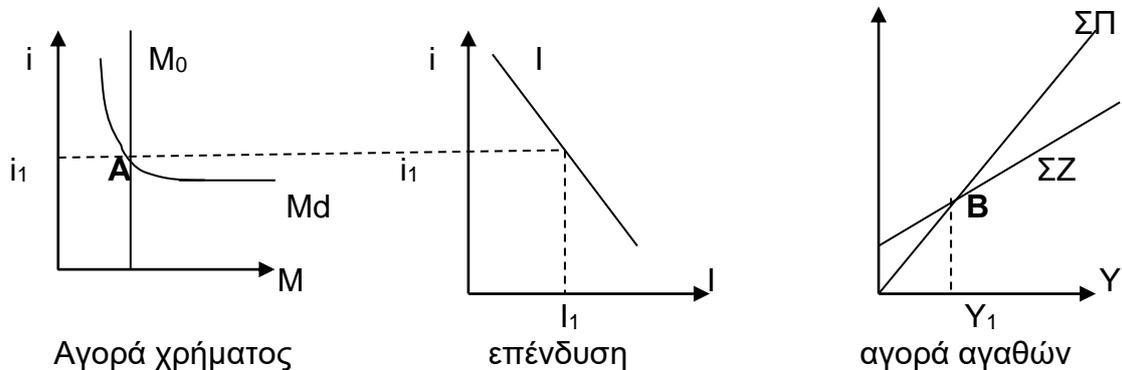
Αν το M_0 βρίσκεται στην παγίδα ρευστότητας η επεκτατική νομισματική πολιτική δεν έχει καμία επίδραση στην παγίδα ρευστότητας. Σε περιόδους χαμηλών επιτοκίων δεν πρέπει να ασκηθεί επεκτατική νομισματική πολιτική.

$M_1 \uparrow \Rightarrow (A \rightarrow B) \Rightarrow i_0$ σταθερό

ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΚΡΟΪΣΟΡΡΟΠΙΑ

Ορισμός: ισορροπία στην αγορά προϊόντος και ταυτόχρονα στην αγορά χρήματος.

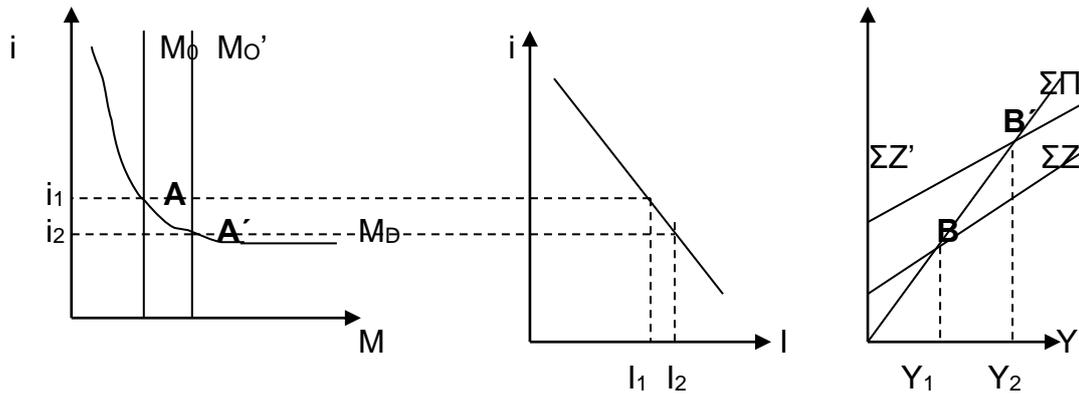
Αγορά χρήματος
 $M_D = M_s \Rightarrow i_1 \rightarrow I_1 \rightarrow \Sigma Z_1 \rightarrow Y_1$
 Το Y_1 είναι παράγοντας του M_D
 $\Sigma Z = I_1 + C + G$

Για επεκτατική νομισματική πολιτική:
 $M_0 \uparrow \Rightarrow (A \rightarrow A') \Rightarrow i \downarrow \Rightarrow I \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \uparrow \Rightarrow Y \uparrow$
 αν $Y \uparrow \Rightarrow C \uparrow, S \uparrow, P \uparrow, L \uparrow$ ή $U \downarrow$

L : απασχόληση

U : ανεργία

Τα αντίθετα ισχύουν στην μείωση χρήματος, στην περιοριστική νομισματική πολιτική.

$$\Sigma Z = I_1 + C + G$$

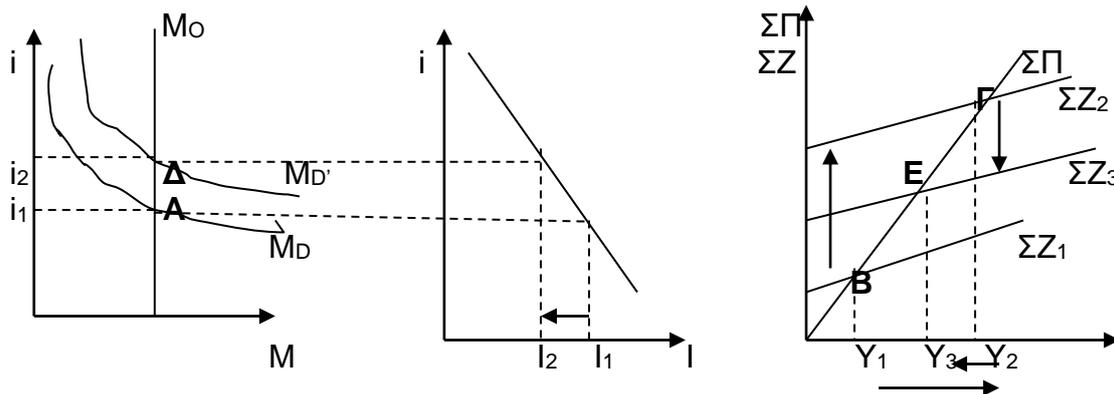
$$\Sigma Z' = I_2 + C + G$$

Επεκτατική δημοσιονομική πολιτική

$G \uparrow$ ή $T \downarrow \Rightarrow \Sigma Z \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \Rightarrow M_D \uparrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow$

Τελικό $Y = Y_3$

Η κρατική επένδυση διώχνει τον ιδιώτη « crowding out» το αρνητικό στάδιο. Το αρνητικό στάδιο είμαι από M_D και έπειτα.

$$\Sigma Z_1 = C + I_1 + G$$

$$\Sigma Z_2 = C + I_1 + G'$$

$$\Sigma Z_3 = C + I_2 + G'$$

Τα αντίστροφα ισχύουν αν έχουμε άσκηση περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής.

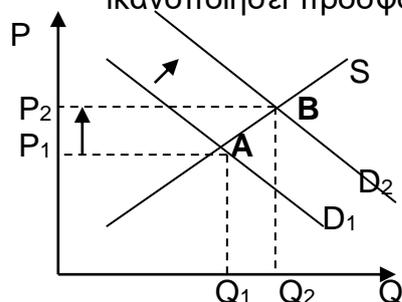
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ- ΑΝΕΡΓΙΑ

Ορισμός: η συνεχής αύξηση του επιπέδου τιμών.

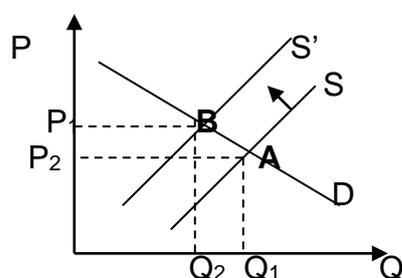
Είδη:

1) ανάλογα με τα αίτια που τον προκαλούν:

a) Ζήτησης: οφείλεται σε υπερβάλλουσα ζήτηση που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί προσφορά.

b) Κόστους: οφείλεται στην αύξηση του κόστους παραγωγής.

Η μείωση της παραγωγής έχει ως πιθανό αποτέλεσμα της μείωση της απασχόλησης δηλαδή την αύξηση της ανεργίας.

2) Ανάλογα με το μέγεθος:

- Ήπιος πληθωρισμός
- Ενδιάμεσος
- Υπερπληθωρισμός

Τα ποσοστά ποικίλουν από χώρα σε χώρα και ανά εποχή.

Στασιμοπληθωρισμός ονομάζουμε την ταυτόχρονη ύπαρξη πληθωρισμού και ανεργίας.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

1. μείωση του εισοδήματος: $Y_{\text{πργ}} = \frac{Y_{\text{ονομ.}}}{P}$ αν $P \uparrow \Rightarrow Y_{\text{πργ}} \downarrow$

2. αναδιανομή εισοδήματος μεταξύ διαφόρων ομάδων
π.χ. έχουμε ζημιές στα σταθερά εισοδήματα, οφέλη όμως στα μεταβαλλόμενα. Οφέλη έχουν και οι δανειζόμενοι αφού επιστρέφουν στους δανειστές χρήματα με μικρότερη αξία.

3. επιδείνωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (X-M). Τα εγχώρια προϊόντα γίνονται ακριβότερα οπότε μειώνονται οι εξαγωγές και τα εισαγόμενα φθηνότερα οπότε αυξάνονται οι εισαγωγές.

4. δημιουργεί προσδοκίες για την συνέχισή του.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ:

1. ποσοτική θεωρία του χρήματος:

$$M \cdot V = P \cdot Y \Rightarrow P = \left(\frac{V}{Y} \right) \cdot M$$

αν $M \uparrow \Rightarrow P \uparrow$ (νομισματικός πληθωρισμός)

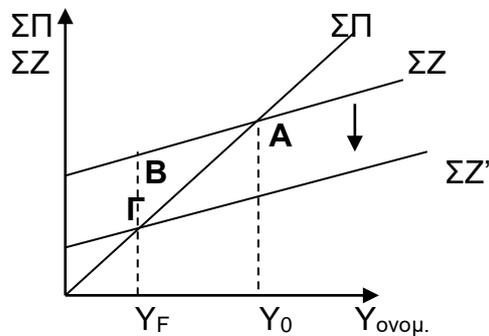
αν $M \downarrow \Rightarrow P \downarrow$

όταν $\frac{V}{Y}$ σταθερό.

V : ταχύτητα κυκλοφορίας του χρήματος

Η εφαρμογή της πολιτικής της μείωσης της ποσότητας χρήματος έχει πολλές παρενέργειες.

2. Κεϋνσιανή θεωρία:

$Y_0 > Y_F$

ΒΓ: πληθωριστικό κενό.

Για να μειωθεί ο πληθωρισμός πρέπει να μετατοπιστεί η καμπύλη της ζήτησης προς τα δεξιά στο σημείο Γ. Προκειμένου να μειωθεί έχω δύο τρόπους:

Α) περιοριστική δημοσιονομική πολιτική:

$$G \downarrow \text{ ή } T \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow \Rightarrow P \downarrow$$

Β) περιοριστική νομισματική πολιτική:

$$M_0 \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow \Rightarrow P \downarrow$$

Αυτοί είναι οι τρόποι άσκησης αντιπληθωριστικής πολιτικής σε περιπτώσεις πληθωρισμού ζήτησης.

3. πληθωρισμός κόστους:

π.χ. τιμή βενζίνης $\uparrow \Rightarrow$ κόστος $\uparrow \Rightarrow$ μισθοί $\uparrow \Rightarrow$ κόστος \uparrow

Άσκηση αντιπληθωριστικής πολιτικής σε περιπτώσεις πληθωρισμού κόστους.

Α) έλεγχοι των τιμών και των μισθών,

Β) σύνδεση μισθών με την παραγωγικότητα:

$$1 \quad \Delta W \leq \Delta(M\text{Π})$$

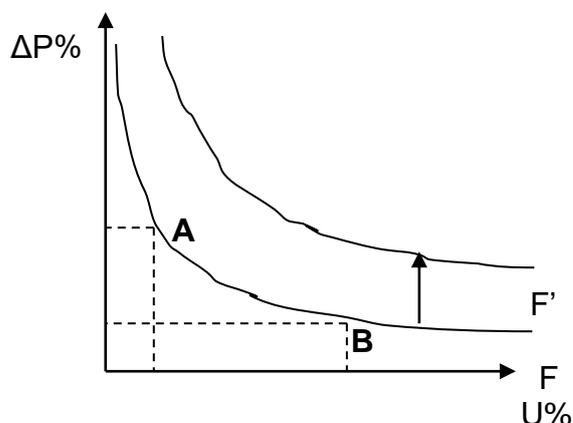
$$2 \quad \Delta(M\text{Π}_i) > \Delta(M\text{Π}) \Rightarrow P_i \downarrow$$

$$\Delta(M\text{Π}_i) < \Delta(M\text{Π}) \Rightarrow P_i \uparrow$$

$$\Delta(M\text{Π}_i) = \Delta(M\text{Π}) \Rightarrow P_i \text{ σταθερό}$$

Τα παραπάνω είναι ο κανόνας συμπεριφοράς που καθορίζει την τιμολόγηση με βάση την παραγωγικότητα.

ΜΠ: μέση παραγωγικότητα
 ΜΠi: μέση παραγωγικότητα του κλάδου i
 4. καμπύλη του Phillips

Μακροχρόνια σχέση πληθωρισμού- ανεργίας. Αρνητική σχέση. Μπορούμε να επιλέξουμε ένα από τα δύο προβλήματα τον πληθωρισμό ή την ανεργία. Αν η καμπύλη μετακινηθεί προς τα δεξιά έχω ταυτόχρονη αύξηση τιμών και ανεργίας. Το αντίστροφο συμβαίνει αν μετατοπιστεί προς τα αριστερά.

$G \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \Rightarrow L \uparrow \Rightarrow U \downarrow$

$G \downarrow \Rightarrow \Sigma Z \downarrow \Rightarrow Y \downarrow \Rightarrow L \downarrow \Rightarrow U \uparrow$

Αντίστροφη σχέση μεταξύ P,U.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Πληθυσμός: τα άτομα που βρίσκονται σε μία χώρα.

N: εργατικό δυναμικό: τα άτομα που μπορούν και επιθυμούν να εργαστούν (14 ετών και άνω).

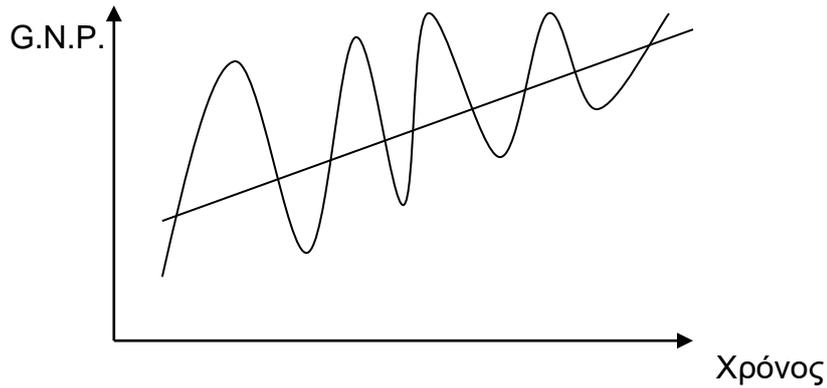
L: τα άτομα που εργάζονται.

Ανεργία: N-L

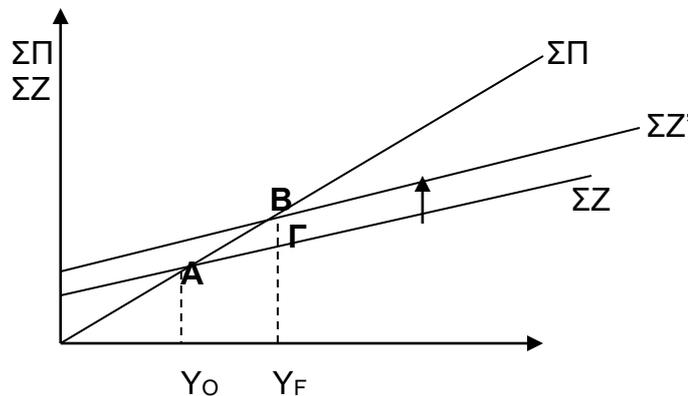
Ποσοστό ανεργίας: $(N-L)/N$

Είδη ανεργίας:

1. εποχιακή ανεργία: οφείλεται στον εποχιακό χαρακτήρα κάποιων δραστηριοτήτων, π.χ. τουρισμός. Δεν αποτελεί οικονομικό πρόβλημα, συμβαίνει φυσιολογικά.
2. ανεργία τριβής: ο χρόνος που τα άτομα μένουν άνεργα όταν μετακινούνται από το ένα επάγγελμα στο άλλο. Δεν αποτελεί οικονομικό πρόβλημα, συμβαίνει φυσιολογικά.
3. κυκλική ανεργία: οφείλεται στα κατερχόμενα τμήματα των οικονομικών κύκλων.

4. Κεϋνσιανη ανεργία ή ανεργία που οφείλεται σε ελλειμματική ζήτηση. Προκαλεί οικονομικό πρόβλημα.

$$Y_F > Y_0$$

Η οικονομία μπορεί να παράγει περισσότερο αλλά δεν παράγει, άρα κάποιοι δεν απασχολούνται. Η λύση είναι η αύξηση της ζήτησης.

A) επεκτατική δημοσιονομική πολιτική (συνίσταται ως πιο άμεση):

$$G \uparrow \text{ ή } T \downarrow \Rightarrow \Sigma Z \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \Rightarrow L \uparrow \Rightarrow U \downarrow$$

B) επεκτατική νομισματική πολιτική:

$$M_0 \uparrow \Rightarrow i \downarrow \Rightarrow I \uparrow \Rightarrow \Sigma Z \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \Rightarrow L \uparrow \Rightarrow U \downarrow$$

5. διαρθρωτική ή τεχνολογική ανεργία (προκαλεί οικονομικό πρόβλημα): απολύσεις που οφείλονται στην νέα τεχνολογία που απαξιώνει κάποια επαγγέλματα. Λύση: η επανεκπαίδευση του εργατικού δυναμικού στις νέες τεχνολογίες.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. διεθνές εμπόριο: μετακίνηση αγαθών και υπηρεσιών.
2. διεθνής χρηματοδότηση: χρηματικές ροές που ακολουθούν το διεθνές εμπόριο.
3. διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί.

Διεθνής Χρηματοδότηση:

- a. ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών.
- b. συναλλαγματική ισοτιμία.

Ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών: περιλαμβάνει όλες τις οικονομικές συναλλαγές της χώρας μας με τις άλλες χώρες και περιλαμβάνει τα παρακάτω επιμέρους ισοζύγια:

- 1) εμπορικό ισοζύγιο: X-M αγαθών. (-)
- 2) ισοζύγιο «άδηλων» συναλλαγών: X-M υπηρεσιών π.χ. τουρισμός, μεταφορές, τηλεπικοινωνίες. (+)
- 3) ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών: 1+2 (-)
- 4) ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων:
 - a) δάνεια από και προς την χώρα μας.
 - i) Μακροχρόνιος δανεισμός.
 - ii) Βραχυχρόνιος δανεισμός.
 - b) Ξένες επενδύσεις.
- 5) Λάθη και παραλήψεις
- 6) Μεταβολές συναλλαγματικών διαθεσίμων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: οτιδήποτε φέρνει στην χώρα συνάλλαγμα έχει πρόσημο (+) στο ισοζύγιο (credit), ενώ οτιδήποτε απορροφά συνάλλαγμα έχει πρόσημο (-) στο ισοζύγιο (debit).

Κατηγορίες συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών:

1. αυτόνομες συναλλαγές: X-M, ξένη επένδυση.
2. αντισταθμιστικές συναλλαγές: για να αντισταθμίζουν ελλείμματα ή πλεονάσματα: δάνεια, μεταβολές συναλλαγματικών ισοζυγίων.

Τα συνεχή πλεονάσματα X-M προκαλούν πρόβλημα: δημιουργεί πληθωριστικές πιέσεις. Για να απαλλαγεί χορηγεί δάνεια και προχωρεί σε επενδύσεις στο εξωτερικό.

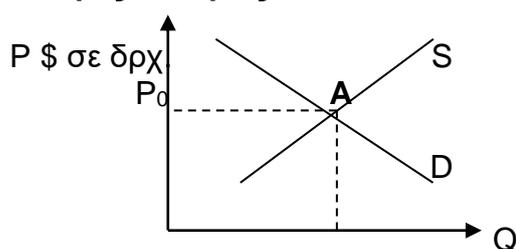
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Πόσες μονάδες εγχώριου νομίσματος αντιστοιχούν σε μία μονάδα ξένου νομίσματος.

Σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών:

1. σταθερές ισοτιμίες: δεν μεταβάλλονται για μακροχρόνιο διάστημα:
 - a) χρυσός κανόνας: π.χ. 1\$ περιλαμβάνει 0,00001 ουγκιές χρυσού ενώ 1DM περιλαμβάνει 0,00002 ουγκιές χρυσού. Άρα 1\$=2DM.
 - b) Κανόνας του \$. Το δολάριο συνδέεται με τον χρυσό και όλα τα άλλα νομίσματα με το δολάριο.
2. ελεύθερες ισοτιμίες: μεταβάλλεται κάθε στιγμή.

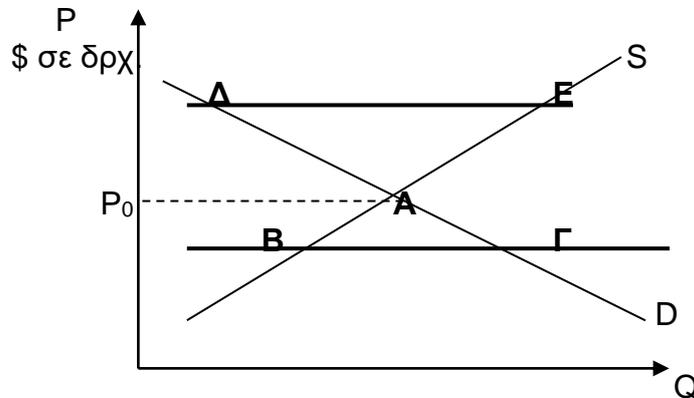
ελεύθερες ισοτιμίες

Ζήτηση \$: εισαγωγές.

Προσφορά \$: εξαγωγές.

Η κεντρική τράπεζα έχει την δύναμη να αποτρέψει μεγάλες υποτιμήσεις με την διάθεση των συναλλαγματικών διαθεσίμων.

Έστω ότι υπάρχει έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Το έλλειμμα βρίσκεται στο ΒΓ.

$M > X \Rightarrow X - M < 0 \Rightarrow$ υποτίμηση της δραχ. $\Rightarrow X \uparrow$ και $M \downarrow \Rightarrow X - M = 0$

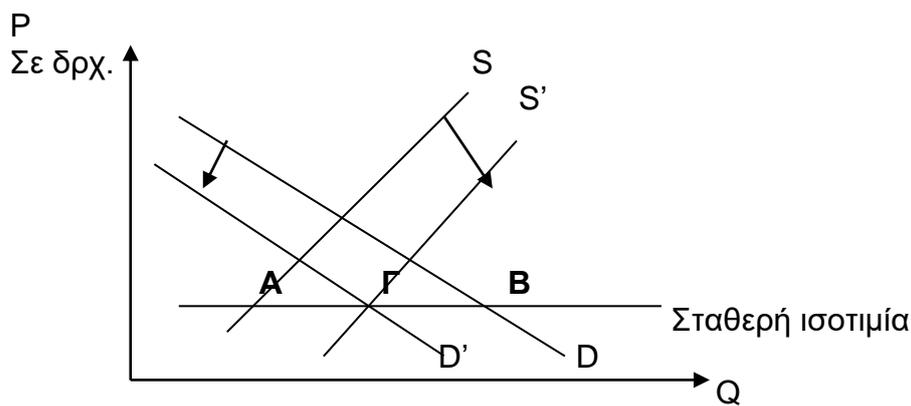
Η μεταβολή αυτή δεν έχει επιδράσεις αν έχω ανελαστικές εισαγωγές (ξενομανία). Οι ξένοι δεν αγοράζουν το ελληνικό προϊόν, ανελαστικές εξαγωγές, στις μεταβολές στην ισοτιμία.

Έστω ότι υπάρχει πλεόνασμα που εκφράζεται από το ευθύγραμμο τμήμα ΔΕ.

$X > M \Rightarrow X - M > 0 \Rightarrow$ υπερτίμηση της δραχ. $\Rightarrow X \downarrow$ και $M \uparrow \Rightarrow X - M = 0$

Για να ισχύσει αυτή η διαδικασία πρέπει οι εξαγωγές και οι εισαγωγές να είναι ελαστικές.

ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Έστω ότι υπάρχει έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

$X < M \Rightarrow X - M < 0 \Rightarrow$ διεθνή αποθέματα $\downarrow \Rightarrow$ * χρήμα $\downarrow \Rightarrow$ ** P $\downarrow \Rightarrow$

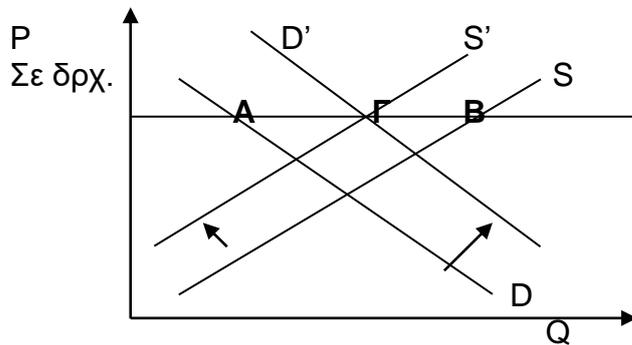
$X \uparrow$ και $M \downarrow \Rightarrow X - M = 0$

$$* \text{ Χρήμα} = \frac{1}{\text{Π.Υ.Δ.}} \cdot R$$

R : διεθνή διαθέσιμα + εγχώρια διαθέσιμα, άρα αν R $\downarrow \Rightarrow$ Χρήμα \downarrow

$$* M \cdot V = P \cdot Y \Rightarrow P = \frac{V}{Y} \cdot M, \text{ \acute{a}\rho\alpha \text{ \textit{an} } M \downarrow, \text{ \textit{me} } \frac{V}{Y} \text{ \textit{σταθερό} } P \downarrow$$

Το αντίστροφο αν υπάρχει πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

$X > M \Rightarrow X - M > 0 \Rightarrow \text{Διεθνή Διαθέσιμα } \uparrow \Rightarrow \text{Χρήμα } \uparrow \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow X \downarrow \text{ και } M \uparrow \Rightarrow X - M = 0$

ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ:

1. $X \uparrow$
2. $M \downarrow$
3. $X - M \uparrow$ βελτίωση ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.
4. εγχώρια παραγωγή \uparrow
5. $P \uparrow$ εγχώριες τιμές (πληθωρισμός) αρνητική επίδραση.
6. $C \downarrow$
7. $L \uparrow$ έμμεση επίδραση από την αύξηση της εγχώριας παραγωγής.
8. χρέος \uparrow

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ (υπηρεσιών και αγαθών)

ΘΕΩΡΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ:

1. απόλυτο πλεονέκτημα (A. Smith).
2. σχετικό ή συγκριτικό πλεονέκτημα (D. Ricardo).
3. Heckscher- Ohlin.
4. κύκλος ζωής προϊόντος (R. Vernon).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΩΡΙΩΝ:

1. απόλυτο πλεονέκτημα

Έστω ότι υπάρχουν δύο χώρες και αγαθά

	A	B
Ύφασμα	1	2
Σιτάρι	4	1

Τα νούμερα δείχνουν το κόστος παραγωγής μετρημένο σε ώρες εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Π.χ. για να παραχθεί μία μονάδα σιτάρι στην χώρα A απαιτούνται 4 ώρες εργασίας.

Τι εξάγει κάθε χώρα;
 Το ύφασμα είναι πιο φθηνό στην χώρα A $1 < 2$.
 Το σιτάρι είναι πιο φθηνό στην B χώρα $1 < 4$.
 Άρα η χώρα A εξάγει ύφασμα και η B σιτάρι.

Π.χ.

	A	B
Ύφασμα	1	2
Σιτάρι	4	6

Η χώρα A εξάγει και τα δύο αγαθά.

2. σχετικό πλεονέκτημα.

	A	B
Ύφασμα	1	2
Σιτάρι	4	6

Σχέση ανταλλαγής ή όροι εμπορίου των δύο αγαθών στην χώρα A: 1 ύφασμα για $\frac{1}{4}$ σιτάρι ή 1 σιτάρι για 4 υφάσματα. Αντίστοιχα στην B χώρα 1 σιτάρι για 3 υφάσματα ή 1 ύφασμα για $\frac{1}{3}$ σιτάρι.

Έστω ότι η ανταλλαγή μεταξύ των δύο χωρών γίνεται με όρους 1 σιτάρι για 4 ύφασμα, τότε η χώρα B κερδίζει (αντί για 3 παίρνει 4) ενώ η A δεν έχει κανένα όφελος. Αν η ανταλλαγή γίνει με όρους 1 σιτάρι για 3 ύφασμα τότε κερδίζει η χώρα A, ενώ αν η ανταλλαγή γίνει με όρους 1 προς 3,5 τότε δεν ωφελείται κανείς.

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ:

1. το υπόδειγμα είναι μόνο για δύο χώρες και δύο αγαθά. Δεν ευσταθεί το σχόλιο γιατί και με περισσότερες χώρες προκύπτει το συμπέρασμα.
2. το κόστος μετριέται σε ώρες εργασίας (εφαρμόζεται η εργασιακή θεωρία της αξίας). Δεν ευσταθεί γιατί αν χρησιμοποιήσουμε κοινό νόμισμα με σταθερή ισοτιμία προκύπτει το συμπέρασμα για το τι εισάγει και εξάγει κάθε χώρα.
3. η θεωρία αυτή αγνοεί το κόστος μεταφοράς. Ισχύει.
4. η θεωρία αυτή είναι σε ισχύ σε συνθήκες ελεύθερου εμπορίου. Ισχύει.
5. η θεωρία αυτή υποθέτει σταθερές ισοτιμίες. Ισχύει με ελεύθερες ισοτιμίες όλα ανατρέπονται.
6. η θεωρία αυτή ασχολείται μόνο με την παραγωγή και αγνοεί την ζήτηση. Ισχύει.

3. Heckscher- Ohlen

Υποθέτει δύο χώρες, δύο αγαθά, δύο παραγωγικούς συντελεστές (κεφάλαιο, εργασία).

Έστω ότι το αγαθό X είναι εντάσσεως κεφαλαίου και το Ψ εντάσσεως εργασίας. Στην χώρα A υπάρχει αφθονία κεφαλαίου, ενώ στην B υπάρχει αφθονία εργασίας. Τότε η χώρα A θα εξάγει το αγαθό X και η B το Ψ. Η κάθε χώρα εξειδικεύεται και εξάγει το αγαθό που χρησιμοποιεί πιο εντατικά τον συντελεστή που βρίσκεται σε αφθονία στην χώρα.

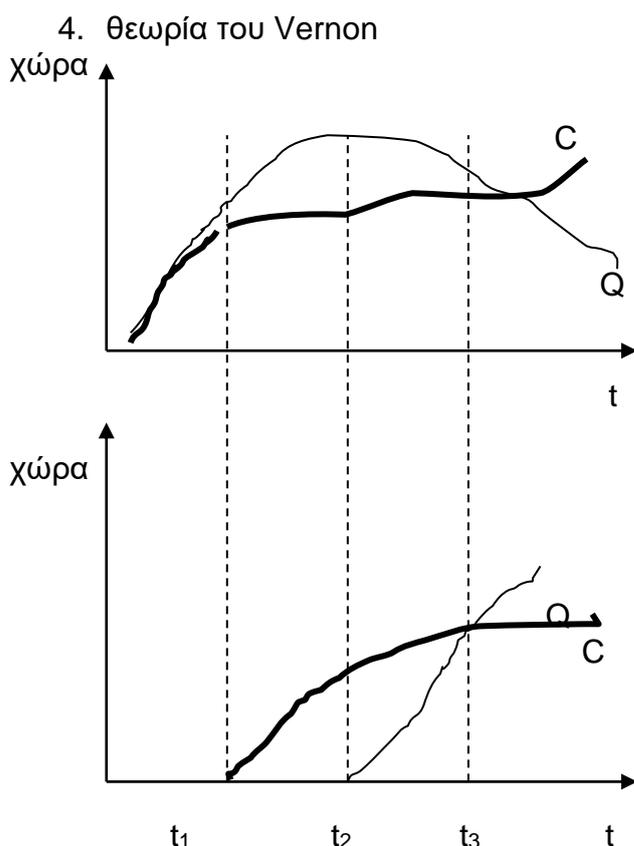
Υποθέτουμε ότι δεν υπάρχει ελεύθερη μετακίνηση των παραγωγικών συντελεστών ανάμεσα στις δύο χώρες.

Στην χώρα Β ο μισθός βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα ενώ το κεφάλαιο σε υψηλά. Άρα w/r υψηλό. Αντίθετα στην χώρα Α ο μισθός βρίσκεται σε υψηλά και η αμοιβή του κεφαλαίου χαμηλά. Άρα w/r χαμηλό.

Μετά τις εμπορικές συναλλαγές των δύο χωρών αυξάνεται ο μισθός στην Β χώρα άρα w/r μειώνεται και αντίθετα αυξάνεται η αμοιβή του κεφαλαίου στην χώρα Α άρα w/r αυξάνεται. Οπότε θα καταλήξουμε στην σχέση:

$$\left(\frac{w}{r}\right)_A = \left(\frac{w}{r}\right)_B$$

Το διεθνές εμπόριο στα αγαθά υποκαθιστά την μετακίνηση των παραγωγικών συντελεστών.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΣΜΟΣ

(περιορισμοί στο εμπόριο)

1. Δασμοί (φορολογία επί των εισαγωγών. Είναι το μόνο νόμιμο μέσο).
2. Ποσοτικοί περιορισμοί (quotas, οι εισαγωγές επιτρέπονται μέχρι κάποια ποσότητα).
3. Προκαταβολές επί των εισαγωγών (προκαταβολές για τις εισαγωγές).
4. Τεχνικές προδιαγραφές.
5. Επιδοτήσεις (στην εγχώρια παραγωγή για να πωληθεί πιο φθηνά και να αποτραπούν οι εισαγωγές).
6. Επιδοτήσεις εξαγωγών (σε προϊόντα που εξάγονται).
7. Διαφήμιση εγχώριων προϊόντων.

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΔΑΣΜΩΝ

1. Μείωση των εισαγωγών.
2. Αύξηση εγχώριας παραγωγής.
3. Μείωση της κατανάλωσης.
4. Αύξηση της τιμής του εισαγόμενου προϊόντος.
5. Αύξηση των φορολογικών εσόδων.
6. Αύξηση της οικονομικής ευημερίας των παραγωγών και μείωση του καταναλωτή. Η καθαρή οικονομική ευημερία της χώρας μειώνεται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

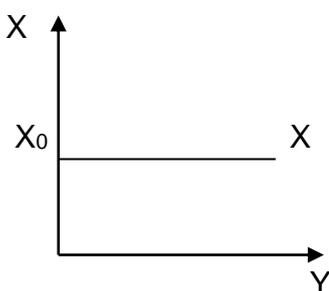
Το ελεύθερο εμπόριο δημιουργεί περισσότερη ευημερία απ' ότι οι δασμοί. Γι' αυτό τείνουν να μειωθούν μέσω των ενώσεων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΑΣΜΩΝ

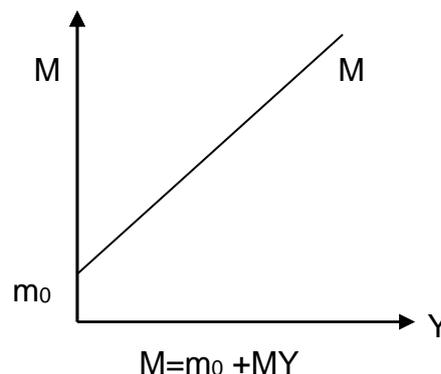
1. Νηπιακή βιομηχανία (σε μία μικρή σε μέγεθος βιομηχανία που έχει όμως ουσιαστικές προοπτικές μεγέθυνσης μπαίνουν δασμοί για να προστατευθεί και να μην γίνονται εισαγωγές. Ο δασμός διατηρείται μέχρι να μεγαλώσει).
2. Απασχόληση (αν επιτραπούν οι εισαγωγές θα μειωθεί η κατανάλωση της εγχώριας παραγωγής άρα και η ίδια η παραγωγή συνεπώς και η απασχόληση).
3. Αντίποινα (όταν άλλες χώρες βάζουν δασμούς στις εξαγωγές μας τότε βάζουμε και εμείς στις εισαγωγές τους).
4. Δασμοί για λόγους στρατηγικούς και ειδικούς (οπλικά συστήματα, παραδοσιακά προϊόντα).

ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΑΝΟΙΧΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

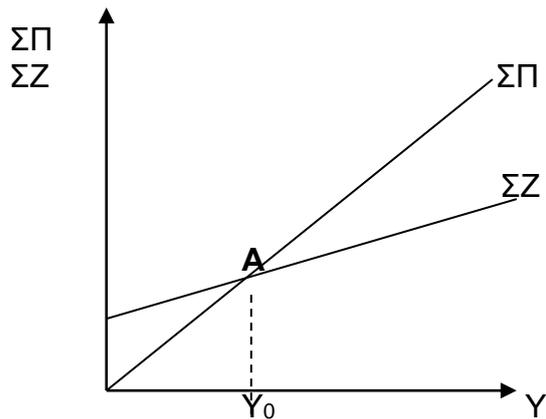
$$Y=C+I+G+X-M$$

Οι εξαγωγές δεν επηρεάζονται από το εισόδημα, είναι αυτόνομες.

$$\Sigma.Π.=\Sigma.Ζ.$$
$$Y=C+I+G+X-M$$

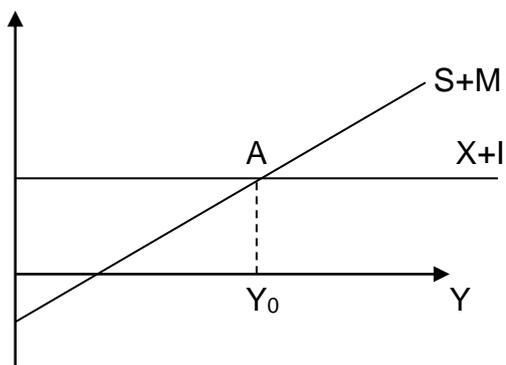

Ανοικτή Ιδιωτική Οικονομία

$$Y = C + I + X - M$$

$$S + M = I + X$$

$$Y = Y_D \Rightarrow C + I + X - M = C + S \Rightarrow I + X = M + S$$

Στην ανοικτή μικτή οικονομία ισχύει:

$$I + G + X = S + M + T$$

Σε ανοικτή ιδιωτική οικονομία ισχύει:

$$k = \frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{1}{1 - b + m}$$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ:

$$C = a + b \cdot Y \quad I = I_0 \quad X = X_0 \quad M = m_0 + m \cdot Y$$

$$Y = C + I + X - M \Rightarrow Y = a + b \cdot Y + I_0 + X_0 - m_0 - m \cdot Y \Rightarrow$$

$$Y(1 + m - b) = a + I_0 + X_0 - m_0 \Rightarrow \frac{dY}{dI_0} = \frac{1}{1 - b + m}$$

ΑΣΚΗΣΗ:

Δίδονται:

$$C=50+0,75Y \quad I=30 \quad X=20 \quad M=10+0,05Y$$

Ζητείται: α) Y_0 , β) το έλλειμμα ή το πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, γ) ο πολλαπλασιαστής των επενδύσεων, δ) αν η επένδυση αυξηθεί κατά 100 τι θα συμβεί στο εισόδημα ισορροπίας και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών;

ΛΥΣΗ:

$$A) Y = C + I + X - M \Rightarrow Y = 50 + 0,75 \cdot Y + 30 + 20 - 10 - 0,05 \cdot Y \Rightarrow$$

$$Y = 300$$

$$B) X - M = 20 - 10 - 0,05 \cdot 300 = -5 \quad \text{έλλειμμα 5 μονάδων}$$

$$\Gamma) k = \frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{1}{1 - b + m} = \frac{1}{1 - 0,075 + 0,05} = 3,3$$

$$\Delta) k = \frac{\Delta Y}{\Delta I} \Rightarrow 3,3 = \frac{\Delta Y}{100} \Rightarrow \Delta Y = 330 \quad \text{άρα το νέο } Y_0 = 300 + 330 = 660$$

$$X - M = 20 - 10 - 660 \cdot 0,05 = -215 \quad \text{αυξάνεται το έλλειμμα}$$

Στην μικτή ανοικτή οικονομία ισχύουν:

$$\frac{\Delta Y}{\Delta I} = \frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1}{1 - b + b \cdot t + b \cdot f - g + m}$$

$$\frac{\Delta Y}{\Delta T_0} = - \frac{b}{1 - b + b \cdot t + b \cdot f - g + m}$$

$$\frac{\Delta Y}{\Delta F_0} = \frac{1}{1 - b + b \cdot t + b \cdot f - g + m}$$

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Ζώνη ελεύθερων συναλλαγών (κατάργηση δασμών μεταξύ των χωρών που μετέχουν).
2. Τελωνιακή ένωση (κατάργηση των δασμών και κοινός δασμός σε εισαγωγές από τρίτες χώρες).
3. Κοινή αγορά (κατάργηση των δασμών και κοινός δασμός σε εισαγωγές από τρίτες χώρες και ελεύθερη διακίνηση των παραγωγικών συντελεστών).
4. Οικονομική ένωση (κατάργηση των δασμών και κοινός δασμός σε εισαγωγές από τρίτες χώρες, ελεύθερη διακίνηση των παραγωγικών συντελεστών και κοινή νομισματική και δημοσιονομική πολιτική).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Δημιουργία εμπορίου (από την κατάργηση των δασμών μεταξύ των χωρών μελών).
2. Εκτροπή εμπορίου.

